

MANUAL PENTRU FURNIZORII DE INFORMAȚII STATISTICE INTRASTAT

Partea a-II-a
-Manual extins-

INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ ROMÂNIA

- 2026-

Versiunea 1

© INS 2007

Reproducerea conținutului acestei publicații, integrală sau parțială, în forma originală sau modificată, precum și stocarea într-un sistem de regăsire sau transmiterea sub orice formă și prin orice mijloace sunt interzise fără autorizarea scrisă a Institutului Național de Statistică.

Utilizarea conținutului acestei publicații, cu titlu explicativ sau justificativ, în articole, studii, cărți este autorizată numai cu indicarea clară și precisă a sursei.

Cuprins

1	Legătura cu sistemul fiscal.....	3
1.1	Aspecte generale	3
1.2	Legătura dintre sistemul statistic Intrastat și sistemul fiscal (datele TVA/VIES)	3
1.3	Cazuri particulare.....	4
1.3.1	Bunuri care fac obiectul unei instalări sau unui montaj.....	4
1.3.2	Prelucrarea bunurilor	4
1.3.3	Vânzări și achiziții către / de la persoane fizice individuale.....	5
1.3.4	Leasing-ul financiar	6
1.3.5	Livrare / achiziție cu intermedierea unui agent.....	6
1.3.6	Comerțul triumhiular.....	7
1.3.7	Importuri și exporturi indirecte	9
1.3.8	Bunuri returnate	10
1.3.9	Note de credit.....	11
1.3.10	Plăți în avans	12
1.3.11	Expedieri de ziare periodice, reviste pe bază de abonament	12
1.3.12	Softul dezvoltat la comandă pe suport fizic	12
1.3.13	Vânzările la distanță (comerț electronic)	12
1.3.14	Stocuri la dispoziția clientului și stocuri în regim de consignație	14
1.3.15	Piese de schimb.....	15
2	Codificarea naturii tranzacției.....	18
2.1	Codul de tranzacție 1	18
2.2	Codul de tranzacție 2	20
2.3	Codul de tranzacție 3	20
2.4	Codurile de tranzacție 4 și 5.....	26
2.5	Codul de tranzacție 6	31
2.6	Codul de tranzacție 7	31
2.7	Codul de tranzacție 8	32
2.8	Codul de tranzacție 9	32
3	Bunuri și mișcări specifice de bunuri.....	34
3.1	Mișcări de bunuri ce nu trebuie declarate pentru Intrastat.....	34
3.2	Cazuri particulare.....	36
3.2.1	Instalații din largul mării.....	37
3.2.2	Nave și aeronave	38
3.2.3	Produse marine.....	39
3.2.4	Aprovizionarea navelor și aeronavelor	40
3.2.5	Nave spațiale.....	41
3.2.6	Energie electrică.....	41
3.2.7	Gaze naturale	41
3.2.8	Instalații industriale.....	42
3.2.9	Transporturi eşalonate.....	42
3.2.10	Echipamente (bunuri) militare	43
3.2.11	Deșeuri	43
3.2.12	Livrări parțiale	44
3.2.13	Software și licențe.....	44
4	Comerț triumhiular și tranzacții în lanț	47

4.1 Comerț triunghiular între statele membre UE.....	47
4.2 Comerț triunghiular cu implicarea statelor terțe	49
4.3 Tranzacții în lanț între statele membre UE	52
5 Activitatea de prelucrare a bunurilor	53
5.1 Aspecte generale	53
5.2 Cazul 1: Cazul standard de prelucrare sub contract.....	55
5.3 Cazul 2: Prelucrare cu vânzare ulterioară către alt stat membru.....	56
5.4 Cazul 3: Prelucrare urmată de vânzare ulterioară în statul membru de prelucrare 57	
5.5 Cazul 4: Returul bunurilor neprocesate	59
5.6 Cazul 5: Prelucrare cu vânzare ulterioară în statul membru de export	60
5.7 Cazul 6: Prelucrare sub contract cu mai mulți furnizori	61
5.8 Cazul 7: Prelucrare sub contract cu subcontractare ulterioară.....	62
5.9 Cazul 8: Prelucrare prin contract în mai multe state membre.....	63

1 Legătura cu sistemul fiscal

1.1 Aspecte generale

Decontul de TVA și declarația recapitulativă privind livrările/achizițiile intra-UE (formular 390 - VIES) conțin informații importante pentru sistemul Intrastat.

Datele operatorilor economici obligați să furnizeze informații statistice sunt verificate pe baza valorilor comerțului intra-UE cu bunuri declarate în deconturile de TVA și declarațiile recapitulative livrările/achizițiile intra-UE (formular 390 - VIES) depuse la Ministerul Finanțelor (MF).

Instituțiile publice (spitale, unități școlare, instituții de cult etc) care completează decontul special de TVA și care achiziționează bunuri din alte state membre UE a căror valoare anuală este superioară pragului statistic sunt, de asemenea, obligate să transmită declarația statistică Intrastat către Institutul Național de Statistică (INS).

Menționăm că fluxul de informații dintre Ministerul Finanțelor și Institutul Național de Statistică (INS) se desfășoară într-o singură direcție: INS primește date de la MF, însă datele statistice la nivel de operator economic nu sunt transmise la MF sub nicio formă.

Sistemul statistic Intrastat se bazează în mare măsură pe datele fiscale (datele TVA și VIES).

Este important ca operatorii economici să înțeleagă că această legătură între sistemul Intrastat și sistemul fiscal (datele TVA și VIES) nu înseamnă că datele Intrastat și datele TVA/VIES trebuie să fie identice. Metodologiile aplicate acestor declarații (Intrastat și TVA / VIES) sunt diferite, astfel încât datele declarate în cele două sisteme nu sunt întotdeauna identice.

În acest capitol sunt explicate diferențele și similitudinile dintre datele Intrastat și datele fiscale (TVA și VIES).

Când facem referire la comparația Intrastat – TVA / VIES, avem în vedere numai acele informații din decontul de TVA și declarația recapitulativă privind livrările/achizițiile intra-UE (formular 390 - VIES) referitoare **la comerțul intra-UE cu bunuri**, numai acestea urmând a fi comparate cu datele din declarația Intrastat.

Diferitelor tipuri de vânzări le sunt aplicate reguli de TVA diferite. Acest capitol prezintă modul în care sistemul Intrastat tratează aceste situații precum și alte cazuri speciale.

Acest manual nu poate fi folosit ca sursă de informații pentru tratarea tranzacțiilor din punct de vedere fiscal. INS nu este autorizat să aplice legislația TVA în România.

1.2 Legătura dintre sistemul statistic Intrastat și sistemul fiscal (datele TVA/VIES)

Așa cum am menționat anterior, sistemul statistic Intrastat se află în strânsă legătură cu sistemul fiscal. Această legătură are la bază faptul că datele TVA și VIES sunt utilizate în sistemul Intrastat pentru următoarele scopuri:

- Identificarea operatorilor economici responsabili pentru transmiterea declarațiilor Intrastat (denumiți furnizori de date statistice – FIS);
- Verificarea completitudinii datelor furnizate în declarația Intrastat;

- Stabilirea pragurilor statistice anuale pentru sistemul statistic Intrastat;
- Verificarea calității datelor furnizate în declarațiile Intrastat.
- Estimarea datelor pentru operatorii economici non-respondenți și sub pragurile statistice.

Ministerul Finanțelor furnizează către INS informațiile necesare pentru monitorizarea operatorilor de comerț intra-UE și pentru verificarea datelor statistice colectate.

Operatorii economici obligați să transmită declarația Intrastat sunt identificați pe baza valorilor declarate în deconturile de TVA și declarațiile recapitulative privind livrările / achizițiile intra-UE (formular 390 - VIES) pentru schimburile intra-UE de bunuri. Astfel, prin utilizarea datelor TVA și VIES în comparație cu datele raportate în declarațiile Intrastat, INS poate identifica operatorii economici cu activitate de comerț intra-UE de bunuri, volumul acestui tip de comerț și dacă operatorii economici care trebuie să transmită declarația Intrastat își îndeplinesc obligația de raportare sau nu.

În funcție de natura tranzacțiilor derulate, datele din declarația Intrastat pot diferi față de datele aferente comerțului cu bunuri din decontul de TVA / declarația recapitativă privind livrările/achizițiile intra-UE (formular 390 - VIES).

De exemplu, importurile intra-UE de bunuri în scopul prelucrării pe bază de contract trebuie raportate pentru Intrastat, dar nu trebuie declarate ca achiziții/livrări de bunuri pentru declarația recapitativă privind livrările/achizițiile intra-UE (formular 390 - VIES), nici pentru decontul de TVA.

Exporturile intra-UE de bunuri după prelucrare pe bază de contract trebuie raportate pentru Intrastat la valoarea totală, în timp ce pentru declarația recapitativă privind livrările/achizițiile intra-UE (formular 390 - VIES) și pentru decontul de TVA operatorii economici trebuie să declare numai costul activității de prelucrare (manopera) la rubricile „Servicii” ale acestora. (A se vedea pentru detalii suplimentare *Capitolul 5. Activitatea de prelucrare a bunurilor*).

De asemenea, este important de reținut faptul că statul membru partener din declarația VIES poate diferi de statul membru partener din declarația Intrastat, deoarece în sistemul VIES statul membru partener este definit pe baza fluxului documentelor fiscale (factura), iar în sistemul Intrastat este definit pe baza fluxului fizic al bunurilor.

1.3 Cazuri particulare

1.3.1 Bunuri care fac obiectul unei instalări sau unui montaj

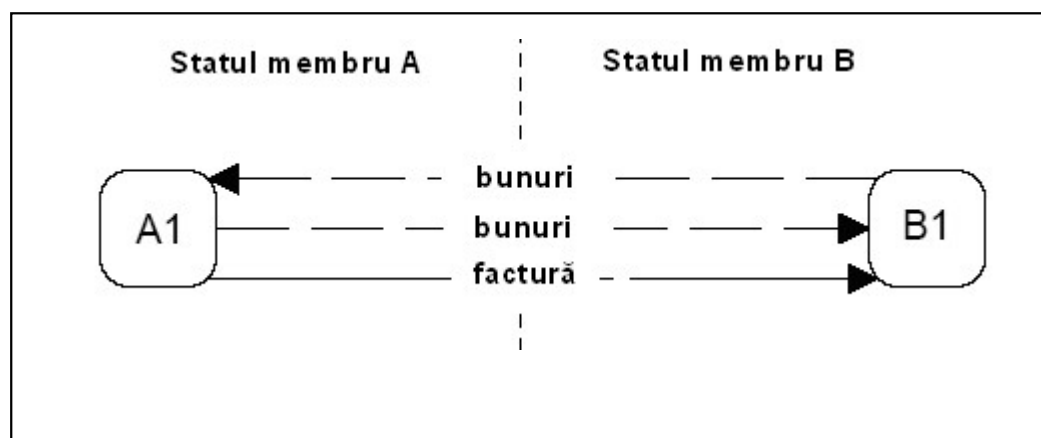
Atunci când bunurile sunt furnizate ca parte integrantă a unei prestări de servicii, valoarea acestora trebuie înregistrată pentru sistemul statistic Intrastat, deși nu se declară pentru TVA/VIES. Dacă factura conține valoarea cumulată a bunurilor și serviciilor, valoarea bunurilor trebuie estimată din valoarea totală a facturii.

1.3.2 Prelucrarea bunurilor

Notă: Detalii suplimentare referitoare la prelucrarea bunurilor se regăsesc în *Capitolul 5 Activitatea de prelucrare a bunurilor*)

Deseori, bunurile sunt expediate temporar dintr-un stat membru (B) către un alt stat membru (A) în vederea prelucrării lor în A. După prelucrare, bunurile sunt trimise înapoi expeditorului în statul membru B.

Această operațiune poartă numele de *prelucrare bilaterală de bunuri*; este o mișcare de bunuri gen “*du-te-vino*” (înainte și după prelucrarea bunurilor) între aceiași operatori economici și aceleași state membre.

Din punct de vedere *fiscal*, niciuna dintre aceste mișcări nu este considerată drept achiziție sau livrare intra-UE de bunuri pentru a fi inclusă în decontul de TVA sau în declarația recapitulativă privind livrările/achizițiile intra-UE (formular 390 - VIES) ca atare. Prin urmare, din punct de vedere *fiscal*, prelucrarea bunurilor reprezintă un *serviciu* ce trebuie indicat la alte rubrici din decontul de TVA și din declarația recapitulativă privind livrările / achizițiile intra-UE (formular 390 - VIES) decât cele folosite pentru evidențierea livrărilor și achizițiilor intra-UE de bunuri.

Din punct de vedere *statistic*, pentru *Intrastat*, exportul sau importul intra-UE de bunuri pentru prelucrare trebuie declarat la valoarea totală (estimată) a bunurilor. Astfel, importul intra-UE sau exportul intra-UE al bunurilor în vederea prelucrării trebuie declarat pentru Intrastat la valoarea de piață (estimată) a acestor bunuri, iar importul intra-UE sau exportul intra-UE de bunuri după prelucrare trebuie declarată pentru Intrastat la valoarea de piață (estimată) a produsului finit obținut în urma prelucrării (valoarea bunurilor introduse/expediate inițial în vederea prelucrării la care se adaugă costurile de prelucrare - manopera și alte materiale ce intră în componența produsului prelucrat). Pentru detalii privind prelucrarea bunurilor, vă rugăm să consultați *Capitolul 5 Activitatea de prelucrare a bunurilor* din prezentul Manual.

Sunt multe cazuri particulare de prelucrare bilaterală a bunurilor care sunt tratate distinct în *capitolul 5.3 “Prelucrare multilaterală a bunurilor”*.

1.3.3 Vânzări și achiziții către / de la persoane fizice individuale

Persoanele fizice individuale sunt scutite de la raportarea de date pentru sistemul statistic Intrastat deoarece ele nu sunt înregistrate în scopuri de TVA și prin urmare nu depun nici declarații TVA/VIES.

Achizițiile de la persoane fizice: Dacă un operator economic, obligat să raporteze date pentru sistemul Intrastat pe fluxul de import intra-UE, achiziționează bunuri de la o persoană fizică din alt stat membru UE, trebuie să raporteze această tranzacție pentru sistemul statistic Intrastat. Natura tranzacției folosită va fi 1.2 .

Livrările către persoane fizice: Dacă un operator economic, obligat să raporteze date pentru sistemul Intrastat pe fluxul de exporturi intra-UE, expediază bunuri unei persoane fizice în alt stat membru, trebuie să raporteze această tranzacție pentru sistemul statistic Intrastat. Natura tranzacției folosită va fi 1.2.

1.3.4 Leasing-ul financiar

Într-un contract de leasing financiar, utilizatorul bunurilor are opțiunea de a cumpăra respectivul bun la momentul expirării contractului de leasing. În cazul în care această opțiune este exercitată, din punct de vedere fiscal este considerată o livrare sau achiziție intra-UE de bunuri.

În decontul de TVA trebuie înscrisă valoarea rămasă de plătit la sfârșitul contractului, numai dacă există transfer al dreptului de proprietate și dacă acest transfer implică o expediere de bunuri dintr-un stat membru în altul. Sumele plătite cu titlu de chirie sunt considerate servicii și se includ în decontul de TVA și în formularul 390 - VIES la alte rubrici decât cele referitoare la achiziții/livrări intra-UE de bunuri.

Pentru sistemul Intrastat, va fi declarată valoarea totală a bunurilor (suma totală a plăților efectuate, inclusiv valoarea rămasă de plătit) la momentul expedierii/introducerii bunului ce face obiectul contractului de leasing financiar.

Cine declară pentru Intrastat?

Cazul 1: Există 2 părți contractante: locatorul / furnizorul extern (UE) și locatarul / utilizatorul bunurilor (RO). În acest caz, locatarul / utilizatorul bunurilor trebuie să întocmească și să transmită la INS declarația statistică Intrastat, conform prevederilor legale în vigoare.

Aceste tranzacții vor fi incluse în declarația Intrastat folosind codul de natura tranzacției 3.3. Leasing financiar, la valoarea totală a contractului de leasing.

Cazul 2: Există 3 părți implicate: furnizorul extern al bunului (UE), compania de leasing (RO) și utilizatorul bunurilor (RO). În acest caz, compania de leasing trebuie să întocmească și să transmită la INS declarația statistică Intrastat, conform prevederilor legale în vigoare. Aceste tranzacții vor fi raportate în declarația Intrastat la valoarea totală a contractului de leasing folosind codul de natura tranzacției 1.1. Achiziție / vânzare definitivă, exceptând comerțul direct cu/realizat de către consumatorii privați.

Cazul 3: Există 4 părți implicate: furnizorul extern al bunului (UE), compania de leasing (RO), utilizatorul bunurilor (RO) și un alt operator economic care deține un depozit în România și care primește efectiv bunurile de la furnizorul extern înainte ca acestea să fie livrate utilizatorului final (de exemplu, un dealer etc.). În acest caz, firma care primește / recepționează efectiv bunurile are obligația să întocmească și să transmită la INS declarația statistică Intrastat, conform prevederilor legale în vigoare. Aceste tranzacții vor fi raportate în declarația Intrastat folosind codul de natura tranzacției 1.1., la valoarea totală a contractului de leasing.

1.3.5 Livrare / achiziție cu intermedierea unui agent

Un agent comisionar (mandatar) acționează în numele mandantului. Prin urmare, sunt trei „părți” implicate în tranzacție: furnizorul de bunuri, mandatarul și cumpărătorul. În plus, există o factură emisă între furnizorul de bunuri și mandatar și o altă factură emisă

între mandatar și cumpărătorul bunurilor. Mișcarea bunurilor poate fi direct de la furnizorul original la cumpărătorul final. În acest caz, este vorba de un comerț triunghiular, însă bunurile pot fi trimise întâi către mandatar și apoi către cumpărătorul final.

În ceea ce privește valoarea ce trebuie declarată pentru Intrastat, trebuie menționate următoarele aspecte:

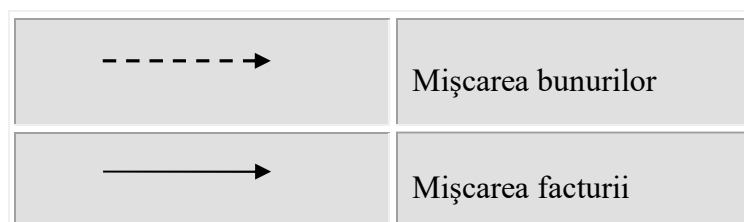
- Dacă mandantul este furnizorul bunurilor, factura emisă de acesta va conține valoarea bunurilor mai puțin comisionul mandatarului. *Pentru Intrastat*, valoarea comisionului trebuie adăugată la valoarea bunurilor (deoarece trebuie declarată valoarea totală a bunurilor).
- Dacă mandantul este cumpărătorul final al bunurilor, factura emisă va conține valoarea bunurilor plus comisionul. *Pentru Intrastat*, acest comision trebuie scăzut din valoarea bunurilor (deoarece trebuie declarată numai valoarea totală a bunurilor).

Concluzie: În funcție de cine este furnizorul bunurilor și cine trebuie să declare pentru Intrastat în statul membru raportor, datele Intrastat pot fi mai mari, mai mici sau egale cu datele fiscale.

1.3.6 Comerțul triunghiular

Un operator economic B1 în statul membru B este intermediar într-o tranzacție de comerț triunghiular (sau *tranzacție în lanț*). B1 în statul membru B cumpără bunuri de la furnizorul A1 din statul membru A apoi le vinde unui cumpărător C1 din statul membru C. Factura va circula între A1 și B1 și între B1 și C1. Bunurile pleacă direct de la furnizorul original (A1 din statul membru A) la consumatorul final C1 din statul membru C.

Pentru *TVA*, furnizorul intermediar (B1) înregistrează atât achiziție intra-UE de bunuri cât și livrare intra-UE de bunuri. Această tranzacție va fi menționată și declarația recapitulativă privind livrările/achizițiile intra-UE (*formularul 390 – VIES*) la rubrica „comerț triunghiular”. Furnizorul intermediar (B1) nu are nimic de declarat pentru *sistemul Intrastat* deoarece nu există mișcare fizică de bunuri în statul membru B.

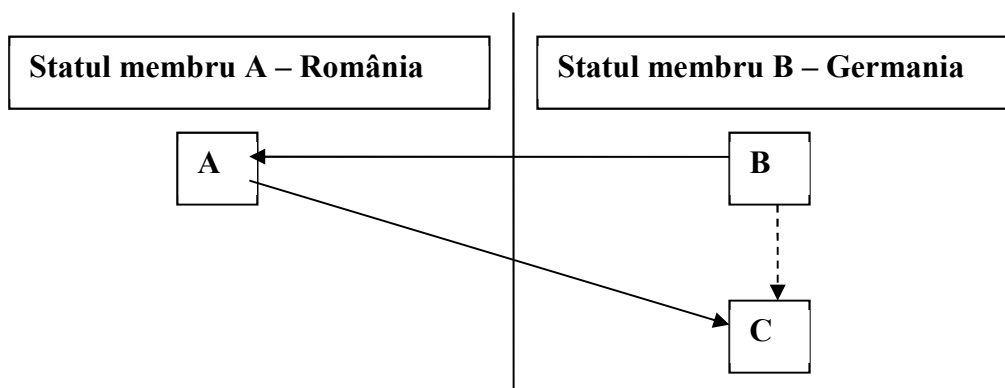

Cazul 1 Comerț triunghiular cu 2 state membre când statul membru de livrare este același cu statul membru al vânzătorului

Situația în care un operator economic este din România și doi operatori economici dintr-un alt stat membru

 Exemplu: Un operator economic A din România cumpără bunuri de la un operator economic B din Germania dar locul livrării este operatorul C din

Germania. Bunurile nu traversează frontiera națională a României. Factura este emisă de către operatorul B din Germania către operatorul A din România iar acesta la rândul lui emite o factură către operatorul C din Germania.

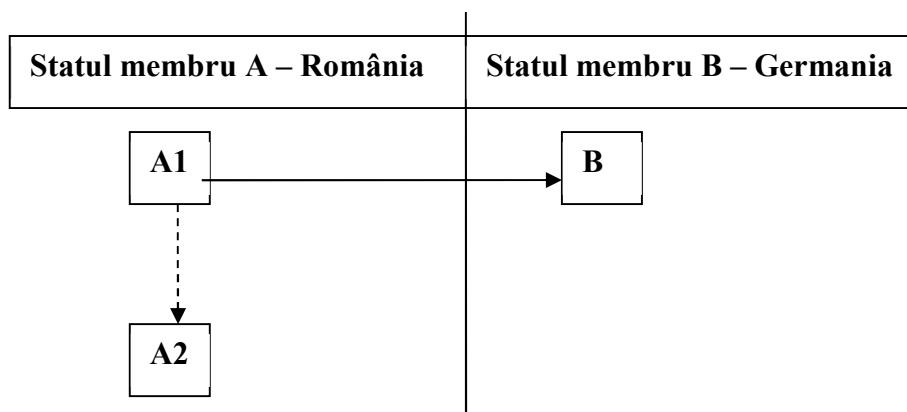
În acest caz, operatorul economic A din România nu trebuie să declare nimic pentru *Intrastat*.

Pentru scopuri *fiscale*, operatorul economic A va declara această tranzacție în declarația recapitulativă privind declarația recapitulativă privind livrările/achizițiile intra-UE (formular 390 - VIES) (atât ca achiziție cât și ca livrare intra-UE de bunuri).

Cazul 2 Comerț triunghiular cu 2 state membre când statul membru de livrare este același cu statul membru al vânzătorului

Situația în care doi operatori economici sunt din România și un operator economic din alt stat membru

 Exemplu: Un operator economic A1 din România vinde bunuri unui operator economic B din Germania dar locul livrării este operatorul A2 din România. Bunurile nu traversează frontiera națională a României. Factura este emisă de către operatorul A1 din România către operatorul economic B din Germania.

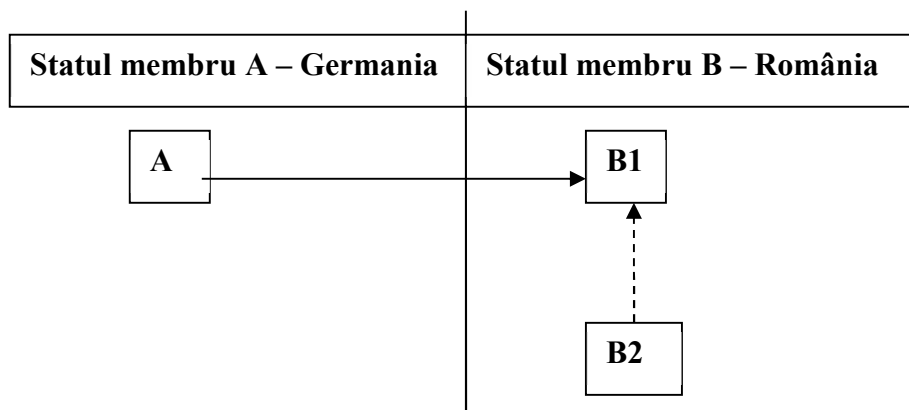
În acest caz, operatorul economic A1 din România nu trebuie să declare nimic pentru *Intrastat*.

Pentru scopuri *fiscale*, operatorul economic A1 va raporta o livrare intra-UE de bunuri în declarația recapitulativă privind declarația recapitulativă privind livrările/achizițiile intra-UE (formular 390 - VIES).

Cazul 3 Comerț triunghiular cu 2 state membre când statul membru de livrare este același cu statul membru al cumpărătorului

Situația în care doi operatori economici sunt din România și unul din alt stat membru

 Exemplu: Un operator economic A din Germania vinde bunuri unui operator economic B1 din România dar livrarea se face de către operatorul B2 din România cu care firma A din Germania are încheiat un contract de depozitare, astfel că bunurile nu traversează frontiera națională a României. Factura este emisă de operatorul A din Germania către operatorul B1 din România.

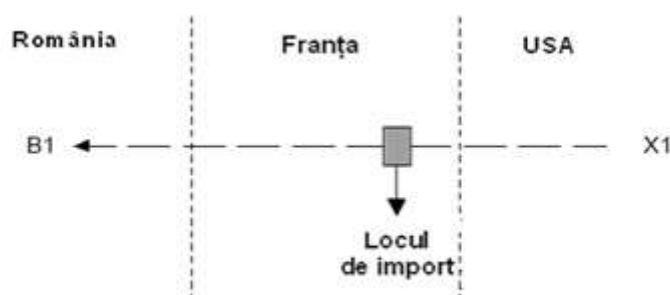
În acest caz, operatorul economic B1 din România nu trebuie să declare nimic pentru *Intrastat*.

Pentru scopuri *fiscale*, operatorul economic B1 va raporta o achiziție de bunuri intra-UE în declarația recapitulativă privind livrările / achizițiile intra-UE (formular 390 - VIES).

1.3.7 Importuri și exporturi indirecte

Importuri indirecte

Legislația vamală prevede posibilitatea de a pune bunuri în liberă circulație (prin intermediul unui reprezentant) la orice birou vamal din UE, indiferent dacă bunurile sunt apoi transportate către un alt stat membru sau nu.

 Exemplu

Un operator economic român importă bunuri din SUA dar bunurile sunt importate și autorizate pentru liberă circulație în portul Calais (Franța).

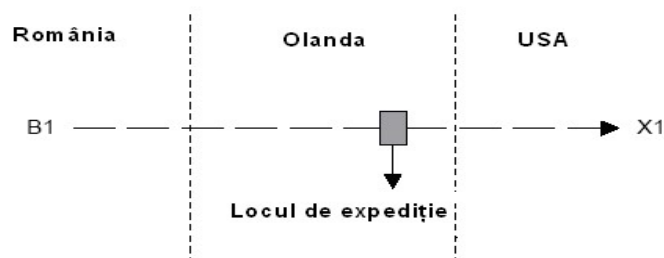
Pentru *Intrastat*, în Franța va fi declarat un export intra-UE către România iar în România un import intra-UE de bunuri din Franța.

Din punct de vedere *vamal*, în Franța se înregistrează un import de bunuri din SUA, iar în România nu se înregistrează nimic.

Exporturi indirecte

Exportatorii pot întocmi documentele vamale de export nu numai în statul membru al exportatorului, ci și în statul membru din care bunurile părăsesc teritoriul statistic al Uniunii Europene.

Un export indirect este un export către o țară terță (Extra-UE) efectuat printr-un alt stat membru, unde are loc și întocmirea documentelor vamale de export.

 Exemplu

Un operator economic cu sediul în România exportă bunuri către SUA, dar le transmite întâi în portul Rotterdam, unde autoritățile vamale olandeze întocmesc declarațiile vamale.

Deoarece formalitățile vamale sunt realizate în Țările de Jos (Olanda), în România nu există partea statistică a documentului vamal care este prelucrat de către serviciul de statistică olandez. Drept urmare, exportatorul din România trebuie să întocmească o declarație Intrastat pentru mișcarea intra-UE de bunuri din România în Țările de Jos, chiar dacă destinația finală a acestor bunuri este SUA.

Declarația Intrastat nu trebuie întocmită dacă formalitățile vamale sunt realizate în România.

1.3.8 Bunuri returnate

Cazul 1. Un operator economic care are obligația de a întocmi declarația statistică Intrastat numai pentru fluxul de import intra-UE nu trebuie să raporteze bunurile pe care le returnează sau bunurile expediate pentru înlocuire, acestea reprezentând exporturi intra-UE de bunuri.

Cazul 2. Dacă operatorul economic are obligația de a întocmi declarația statistică Intrastat numai pentru fluxul de export intra-UE atunci nu trebuie să raporteze pentru

Intrastat bunurile care îi sunt returnate sau bunurile primite în vederea înlocuirii altor bunuri, acestea reprezentând importuri intra-UE de bunuri.

În cazurile 1 și 2, datele fiscale sunt diferite de datele Intrastat.

Cazul 3. Dacă operatorul economic are obligația de a întocmi declarația Intrastat pentru ambele fluxuri, atât pentru import intra-UE, cât și pentru export intra-UE, trebuie să raporteze pentru Intrastat atât bunurile pe care le returnează / care îi sunt returnate, cât și bunurile ce reprezintă înlocuiri de bunuri returnate.

În cazul 3, dacă returnarea este însoțită de o factură de storno sau de o notă de credit atunci datele fiscale sunt diferite de datele Intrastat. Dacă însă returnarea nu este însoțită de o factură de storno sau de o notă de credit ci se refacturează bunurile atunci în acest caz 3 datele fiscale și datele Intrastat pot fi egale.

1.3.9 Note de credit

O notă de credit este un document transmis de către un vânzător unui cumpărător, prin care se atestă faptul că o anumită sumă a fost creditată în contul cumpărătorului. Numită și „credit memo”, aceasta este emisă în diferite situații pentru a corecta o greșală, cum ar fi: valoarea facturată este supraevaluată, procentul de discount nu este corect aplicat, bunurile se deteriorează în perioada de garanție sau bunurile nu îndeplinesc cerințele de calitate ale beneficiarului și sunt returnate.

În practică, documentul "credit note" este întocmit de către furnizorul de bunuri care, ulterior vânzării, acordă o reducere comercială. Acest document este similar unei facturi de stornare sau de corectare a unei operațiuni deja efectuate. De aceea, documentul "credit note" trebuie să cuprindă și informații referitoare la documentul inițial în care a fost consemnată livrarea de bunuri sau prestarea de servicii.

1. Notele de credit / debit se evidențiază în declarația statistică Intrastat dacă acestea se regăsesc în următoarele situații:

- Dacă se referă la returnarea unor bunuri sau la înlocuirea unor livrări de bunuri, atunci această notă de credit se va reflecta în declarația Intrastat. Dacă returnarea de bunuri a fost deja raportată în declarația Intrastat, nota de credit referitoare la acele bunuri nu trebuie să fie declarată din nou (altfel mișcarea bunurilor ar fi declarată de 2 ori, ceea ce duce la alterarea datelor statistice).
- Dacă se referă la corecția unei facturi întocmite greșit, factură aferentă unei tranzacții anterioare, atunci nota de credit / debit se va reflecta în declarația Intrastat. Astfel, operatorul economic va trebui să ia în calcul nota de credit / debit și să întocmească declarație Intrastat revizuită numai dacă:
 - a) diferența (+/-) dintre valoarea corectă facturată sau statistică a bunului (obținută prin luarea în calcul a notei de credit) și valoarea bunului raportată inițial în declarația Intrastat este mai mare sau egală cu 3000 lei;
 - b) diferența (+/-) dintre valoarea corectă pentru masa netă / cantitatea exprimată în unitate de măsură suplimentară și valoarea declarată este egală sau mai mare de 10%.

Pentru diferențe mai mici (+/-) de 3000 lei dintre valoarea corectă a bunurilor și valoarea raportată în declarația Intrastat, operatorul economic nu este obligat să întocmească declarația Intrastat revizuită.

2. Notele de credit / debit nu se evidențiază în declarația statistică Intrastat dacă acestea se regăsesc în următoarele situații:

- reprezintă bonusuri financiare primite pentru atingerea unui plan (target) valoric sau cantitativ, fie pentru o anumită perioadă (câteva luni) sau chiar anual de către o firmă;
- sunt acordate deoarece factura a fost platită furnizorului înainte de termenul scadent;
- sunt acordate de către furnizori pentru promovarea unor produse;
- sunt reduceri / majorări acordate la un moment ulterior (reduceri / majorări ce nu sunt previzibile în momentul tranzacției, acordate ca valoare totală pentru tranzacții anterioare);
- discount-uri acordate în sumă globală din care nu se poate deduce la ce tranzacție a mărfurilor și a perioadei de raportare se referă.

1.3.10 Plăți în avans

Plățile în avans neînsoțite de o mișcare fizică de bunuri nu se raportează în declarația statistică Intrastat, dar se raportează în declarația recapitulativă privind livrările/achizițiile intra-UE (formular 390 – VIES) potrivit prevederilor Codului Fiscal.

1.3.11 Expedieri de ziare periodice, reviste pe bază de abonament

În declarația statistică Intrastat se raportează valoarea acestora pe măsură ce sunt expediate, iar în declarația recapitulativă privind livrările/achizițiile intra-UE (formular 390 – VIES) se raportează potrivit prevederilor Codului Fiscal.

1.3.12 Softul dezvoltat la comandă pe suport fizic

Nu se raportează în declarația statistică Intrastat, dar se raportează în declarația declarativă recapitulativă privind livrările/achizițiile intra-UE (formular 390 – VIES) potrivit prevederilor Codului Fiscal.

1.3.13 Vânzările la distanță (comerț electronic)

Comerțul electronic reprezintă vânzarea sau cumpărarea de bunuri, fie între companii, gospodării, persoane fizice sau organizații private, prin tranzacții electronice efectuate prin internet sau alte rețele mediate de computer (comunicații online). Termenul acoperă comanda de bunuri care sunt trimise prin rețele de computere, dar plata și livrarea bunurilor pot fi efectuate fie on-line, fie off-line.

Cea mai răspândită formă de comerț electronic este vânzarea în care furnizorul – un vânzător online, inclusiv piețe/platforme online – vinde și este responsabil de transportul bunurilor către clienți. Bunurile sunt transportate direct de către sau în numele furnizorului către persoane care nu sunt înregistrate în scopuri de TVA.

Exemple tipice sunt companiile care efectuează expedieri prin poștă, vânzările prin telefon sau bunurile fizice comandate prin internet.

O livrare către o persoană fizică care are loc după ce un comerciant a depozitat bunurile într-un centru de distribuție stabilit în statul membru de consum nu trebuie considerată o vânzare la distanță. În acest caz, trebuie identificate două operațiuni distincte: în primul rând, o mișcare de bunuri în conformitate cu normele standard de vânzare/achiziție intra-UE (transfer de bunuri); în al doilea rând, o vânzare internă către o persoană fizică în statul membru de consum. Dacă lanțul de distribuție implică nu numai comerciantul și persoana fizică (clientul), ci și o altă companie intermediară (de exemplu o companie filială stabilită în statul membru de consum), aceste tranzacții nu se încadrează în regimul fiscal al vânzărilor la distanță.

Directiva Consiliului (UE) 2017/2455, care a intrat în vigoare de la 1 iulie 2021, a introdus pachetul TVA pentru comerțul electronic, care a simplificat semnificativ obligațiile de raportare a TVA pentru operatorii care realizează vânzări la distanță. Unele dintre aceste simplificări au un impact direct asupra colectării datelor statistice, în special:

- Eliminarea pragurilor naționale pentru vânzările la distanță. Sistemul de praguri utilizat anterior stabilea dacă un comerciant trebuie să fie înregistrat pentru TVA în statul membru de destinație / consum, adică în statul membru în care bunurile au fost furnizate consumatorilor.
- Eliminarea cerinței de înregistrare TVA în statele membre de destinație / consum, care anterior era necesară atunci când valoarea anuală a bunurilor furnizate clienților din alte state membre depășea pragul de vânzare la distanță. În prezent, înregistrarea TVA în statul membru de consum rămâne opțională pentru comercianții implicați în vânzarea la distanță. Dacă un comerciant nu este înregistrat pentru TVA în statul membru importator, acesta nu are nici obligație de raportare pentru sistemul Intrastat.
- Lansarea platformelor IT cu ghișeu unic (OSS-OneStopShop) - acestea permit operatorilor să înregistreze tranzacțiile de vânzare la distanță și să transfere convenabil plățile de TVA către statele membre implicate. Vânzătorii își pot raporta toate vânzările pe o singură declarație OSS în țara lor de origine, în loc să aibă mai multe declarații TVA în întreaga Uniune Europeană. Cu toate acestea, utilizarea OSS nu este obligatorie, iar decizia cu privire la utilizarea platformei depinde de vânzător. În practică, ambele sisteme funcționează în paralel: unii comercianți păstrează înregistrarea TVA în statele membre de destinație / consum, în timp ce alții utilizează sistemul OSS. Totuși, același comerciant poate folosi doar una dintre cele două opțiuni, adică poate păstra codul de TVA în statul membru de consum sau poate folosi OSS. Datele disponibile în OSS pot fi utilizate în scopuri statistice.

Vânzările la distanță trebuie raportate pentru sistemul Intrastat, din luna în care a fost depășit pragul Intrastat. Procedura de declarare este următoarea:

- exporturile intra-UE vor fi raportate de către furnizorul bunurilor folosind codul de natura tranzacției 1.2;
- importurile intra-UE, în condițiile în care pragul Intrastat este depășit, vor fi raportate de către compania responsabilă pentru plata obligațiilor fiscale ale furnizorului de bunuri, care este înregistrată în scopuri de TVA în statul membru de destinație a bunurilor.

Importurile intra-UE de bunuri în urma vânzărilor la distanță în statul membru de destinație nu trebuie raportate pentru sistemul Intrastat dacă pragul Intrastat stabilit de legislația națională nu a fost depășit în statul membru de destinație.

Achizițiile efectuate de persoane fizice individuale române din magazine situate în alte state membre, precum și achizițiile efectuate de persoane fizice individuale din alte state membre în magazine din România nu vor fi raportate la Intrastat.

Livrările către persoane fizice care au loc după ce comerciantul a depozitat bunuri într-un centru de distribuție plasat în statul membru de consum nu trebuie considerată vânzare la distanță. În acest caz, au loc două operațiuni distincte: în primul rând o mișcare de bunuri în conformitate cu normele standard de aprovizionare și achiziție de bunuri intra-UE (transfer de bunuri), în al doilea rând o vânzare internă în statul membru de consum. Dacă tranzacția implică nu numai comerciantul și persoana fizică / client, ci și o altă companie intermediară (de exemplu, o companie filială stabilită în statul membru de consum), aceasta nu se încadrează în categoria vânzare la distanță.

1.3.14 Stocuri la dispoziția clientului și stocuri în regim de consignație

O practică comercială obișnuită pentru companiile care furnizează cu regularitate consumabile clienților este să păstreze un stoc de bunuri într-un depozit care fie aparține clientului, fie se află în imediata apropiere a acestuia. Acest lucru reduce costurile și timpul de transport și oferă clientului acces ușor la stoc atunci când este necesar.

Din punct de vedere statistic bunurile care se deplasează în cadrul acestui tip de aranjament comercial trebuie înregistrate ca mișcare transfrontalieră standard.

Se face o distincție între *tranzacție cu stocuri în consignație* și *tranzacție cu stocuri la dispoziția clientului*. Stocurile în regim de consignație se creează atunci când un operator economic își transferă propriile bunuri către un alt stat membru pentru a crea un stoc asupra căruia deține controlul și din care face livrări către clienți. De obicei, există mai mulți clienți potențiali pentru stocul în consignație. În schimb, stocul la dispoziția clientului, este un transfer fizic de bunuri dintr-un stat membru în altul, efectuat de un operator economic pentru a crea un stoc pentru un anumit client, având ca scop „punerea la dispoziție” a bunurilor atunci când clientul le cere. În ceea ce privește comerțul intra-UE, bunurile furnizate dintr-un stat membru în altul în cadrul stocului în consignație sau stocului la dispoziția clientului trebuie declarate ca importuri intra-UE și exporturi intra-UE, cu valoarea de piață a bunurilor.

Stocul în regim de consignație. Atunci când un comerciant își transferă propriile stocuri în alt stat membru pentru a crea un stoc pe care îl controlează, acesta este tratat ca o livrare de bunuri în interiorul Uniunii. Întrucât din punct de vedere fiscal, acest transfer de bunuri reprezintă o achiziție/livrare intra-UE a bunurilor proprii în alt stat membru, comerciantul trebuie să se înregistreze în scopuri de TVA în statul membru respectiv. Pentru Intrastat, bunurile vor fi raportate în luna calendaristică în care are loc mișcarea bunurilor cu natura tranzacției 3.2.

Stocuri la dispoziția clientului. Înainte de intrarea în vigoare a Directivei Consiliului (UE) 2018/1910, transferul de bunuri în alt stat membru era considerat livrare intra-UE (în statul membru de expediere a bunurilor), respectiv achiziție intra-UE (în statul membru de sosire a bunurilor) iar furnizorul bunurilor trebuia să fie înregistrat în scopuri de TVA în statul membru de destinație.

După intrarea în vigoare a Directivei (UE) 2018/1910 astfel de tranzacții între două persoane impozabile sunt considerate livrări scutite în statul membru de expediere, ceea

ce înseamnă că furnizorul nu este obligat să fie înregistrat pentru TVA în statul membru de destinație, unde este localizat stocul furnizorului.

Din punct de vedere fiscal, momentul taxării pentru TVA este disociat de circulația bunurilor intra-UE. Începând cu 1 ianuarie 2020, momentul livrării este data la care bunurile sunt preluate pentru consum (scăzute din gestiunea depozitului), pe baza dispoziției clientului din statul membru de achiziție. Decalajul între circulația bunurilor și obligația de raportare fiscală poate fi de maxim 12 luni.

Ca regulă generală, definirea perioadei de referință ca luna calendaristică pentru care se înregistrează aceeași tranzacție în scopuri fiscale permite compararea datelor TVA cu datele colectate prin intermediul anchetei statistice Intrastat. Cu toate acestea, în cazul aranjamentelor privind stocurile la dispoziția clientului, este posibil ca datele să nu fie comparabile, deoarece decalajul dintre circulația bunurilor și obligația de raportare fiscală poate dura până la 12 luni. Natura codului de tranzacție 3.2 trebuie să fie utilizată în cazul tranzacțiilor cu stocuri puse la dispoziția clientului.

Exemplu:

Comerciantul A1 din România a livrat în luna ianuarie piese pentru calculatoare în depozitul său de stocuri puse la dispoziția clientului din Austria. Clientul B1 din Austria poate prelua bunurile după bunul plac și poate folosi piesele în contextul unui proces de producție sau poate vinde bunurile respective unui alt partener comercial, de ex. B2. Clientul B1 a luat în primire bunurile de la furnizor în luna iunie.

Pentru Intrastat se aplică regula mișcării fizice a bunurilor, respectiv:

- A1 va raporta export intra-UE din România în Austria în ianuarie, la momentul deplasării fizice a bunurilor. B1 va raporta import intra-UE în Austria din România în luna în care bunurile au ajuns în depozit (ianuarie).

1.3.15 Piese de schimb

Piese de schimb sunt bunuri care sunt integrate într-un produs ca parte a procesului de reparație (de exemplu, un motor nou într-o mașină) în țara în care se efectuează reparația. Aceste piese / bunuri sunt excluse din statisticile de comerț exterior (chiar în cazul în care o factură este emisă separat pentru piesele de schimb).

IMPORTANT: Tranzacțiile cu bunuri pentru și după reparații precum și piesele de schimb utilizate în procesul de reparație nu trebuie declarate pentru sistemul Intrastat.

Pentru a deosebi reparațiile de operațiunile de prelucrare, trebuie avute în vedere următoarele:

Prelucrarea bunurilor reprezintă operațiuni (transformare, construire, asamblare, îmbunătățire, renovare, modificare etc.) desfășurate în scopul obținerii unui produs nou sau îmbunătățit în mod semnificativ. Trebuie remarcat faptul că bunurile supuse activităților de prelucrare trebuie să fie raportate pentru sistemul statistic Intrastat și înregistrate cu codul de natura tranzacției 4 (bunuri pentru prelucrare) sau 5 (bunuri după prelucrare).

Reparația atrage după sine readucerea / restaurarea bunului la starea de funcționare/ condiția inițială. Obiectivul reparației este acela de a menține bunurile în condiții optime de lucru; aceasta poate implica anumite reconstrucții sau îmbunătățiri, dar nu schimbă în niciun fel natura bunurilor.

Diferența dintre „prelucrare” și „reparație” constă în faptul că:

- reparația presupune „restaurarea” bunurilor la condiția și funcțiunile lor originale (reconstruire, înlocuire sau îmbunătățire), obiectivul fiind întreținerea bunurilor în starea lor de funcționare, însă nu presupun modificarea naturii bunurilor sub nicio formă.
- prelucrarea presupune obținerea unui produs nou sau îmbunătățit în mod semnificativ.

Reparațiile (bunurile exportate / importate din / în România într-un / dintr-un stat membru UE în vederea reparării și bunurile importate / exportate în / din România după reparație precum și piesele de schimb care sunt încorporate în cadrul reparației) sunt excluse din sistemul Intrastat.

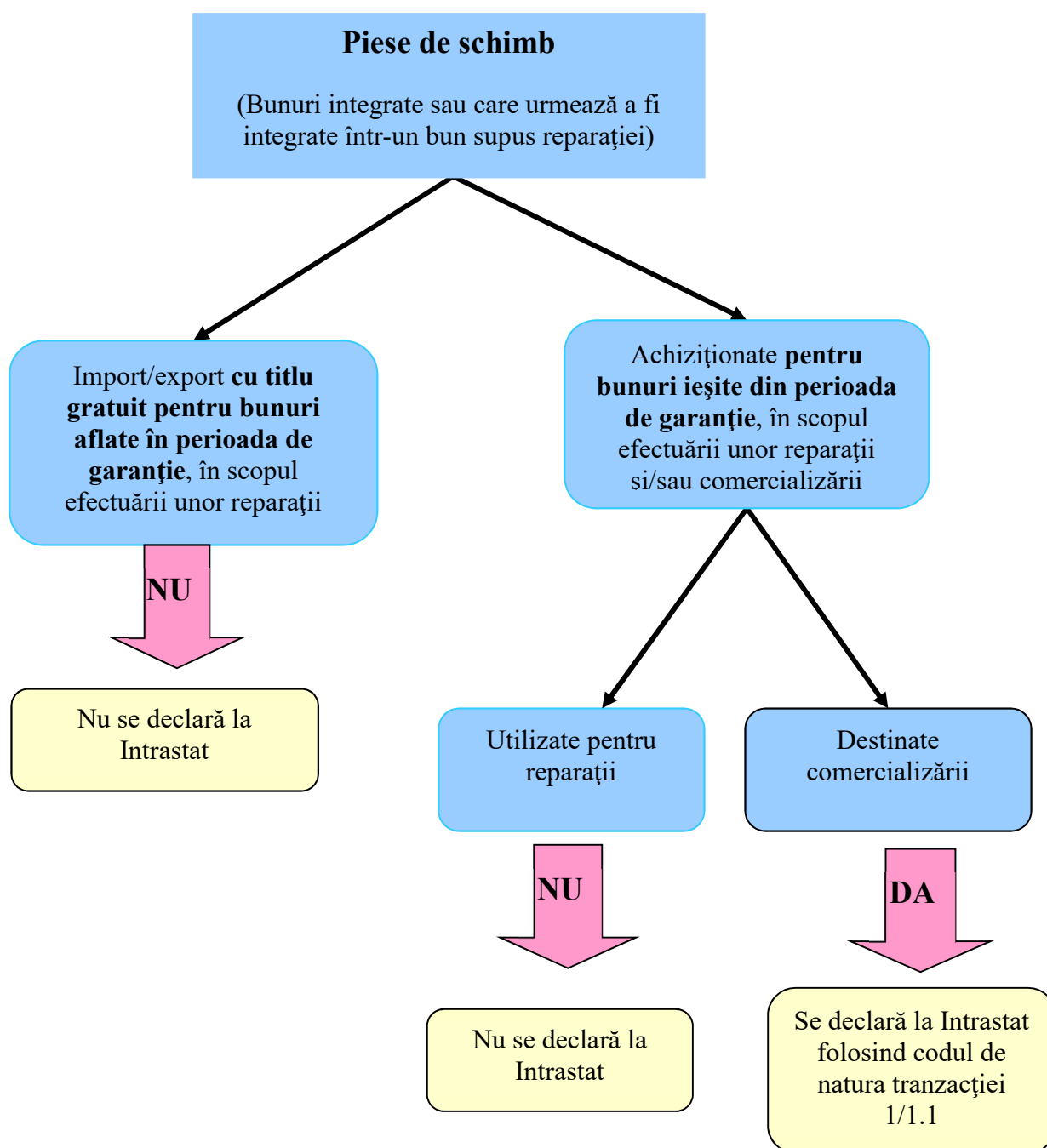
Exemplu: În luna martie 2026, o firmă X din România a achiziționat un utilaj de la o firmă Y din Germania. În luna august 2026, după câteva luni de funcționare, utilajul s-a defectat dar este încă în perioada de garanție. Astfel, în vederea reparării acestui utilaj, firma X din România comandă o piesă de schimb la firma Y din Germania de unde a cumpărat utilajul. Întrucât utilajul este în garanție, firma din Germania trimite gratuit piesa firmei X din România.

Caz a) Ulterior, firma Y din Germania nu solicită firmei din România returnarea piesei defecte;

Caz b) Ulterior, firma Y din Germania solicită firmei din România returnarea piesei defecte.

În ambele cazuri, utilajul fiind în perioada de garanție, piesele destinate reparației și/sau înlocuirii nu se raportează la Intrastat, fiind considerate ca parte integrală a contractului de vânzare inițial;

ATENȚIE! Piesele de schimb importate cu titlu gratuit pe teritoriul României în vederea constituirii unui stoc, fiind aferente unor bunuri introduse anterior pe teritoriul României și aflate în perioada de garanție nu se raportează la Intrastat.

2 Codificarea naturii tranzacției

Natura tranzacției reprezintă toate caracteristicile ce diferențiază o tranzacție de o altă tranzacție, în special din punct de vedere al transferului dreptului de proprietate asupra bunurilor exportate / importate, primirea unei compensații pentru respectivele bunuri, scopul exportului / importului etc.

În Anexa 3 a *Manualului pentru furnizorii de informații statistice Intrastat – partea I*, sunt prezentate codurile pentru natura tranzacției și descrierea aferentă fiecărui cod. În această secțiune, sunt prezentate aceste coduri în detaliu, explicând și modul în care sunt formate (pe baza primei cifre a naturii tranzacției – coloana A din Anexa 3 din *Manualul pentru furnizorii de informații statistice Intrastat – partea I*).

2.1 Codul de tranzacție 1

Tranzacții care implică schimb de proprietate efectiv, cu compensații financiare

Toate tranzacțiile care implică un transfer efectiv de proprietate în schimbul unei compensații financiare sunt raportate la codul de tranzacție 1. Acest cod de tranzacție include majoritatea exporturilor și importurilor de bunuri. Sunt acoperite următoarele tranzacții:

- achiziție / vânzare definitivă, exceptând comerțul direct cu/realizat de către consumatorii privați (cod 1.1)
- comerț direct cu/realizat de către consumatori privați, inclusiv vânzare la distanță (cod 1.2)

Dacă aceste tranzacții nu implică compensație financiară sau de altă natură, trebuie utilizat codul de natura tranzacției 3.

“*Transfer de proprietate*” reprezintă transferul dreptului de proprietate asupra unui bun de la un operator economic dintr-un stat membru UE, obligat să declare date statistice pentru sistemul Intrastat și un operator economic din altă țară.

“*Altă țară*” poate fi un stat membru UE sau o țară terță (Extra-UE). Prin urmare, transferul de proprietate nu se realizează neapărat între un operator economic din statul membru de expediere și un operator din statul membru de destinație (de exemplu, bunurile vândute nu sunt trimise în statul membru al cumpărătorului).

- **Codul de tranzacție 1.1 - Achiziție / vânzare definitivă, exceptând comerțul direct cu/realizat de către consumatorii privați**

Codul de natura tranzacției 1.1 cuprinde toate mișcările de bunuri care implică transfer de proprietate între operatori economici. De asemenea, sunt incluse mișcările transfrontaliere legate de comerțul de bunuri între filialele aceleiași companii în diferite state membre („*transfer intra-grup*”), deoarece compania-mamă și compania afiliată (sau două filiale ale aceluiași grup) sunt considerate persoane juridice separate, rezidente în țara în care sunt stabilite. În cazul cumpărării sau vânzării, dreptul de proprietate asupra bunurilor se transferă între un rezident și un nerezident în schimbul unei compensații financiare (plată) în legătură directă cu livrarea mărfurilor. Niciuna dintre părțile contractante nu este persoană fizică.

Atunci când bunurile circulă între două state membre în cadrul unui cvasi-import, transferul de proprietate nu implică niciun operator din statul membru de export intra-UE, adică schimbul de proprietate are loc între un operator economic din statul membru de import intra-UE și țara terță (extra-UE) din care au fost importate bunurile. Tranzacția de export intra-UE trebuie înregistrată pentru Intrastat indicând codul de tranzacție 7.1 în loc de codul 1.1.

- **Codul de tranzacție 1.2 - Comerț direct cu/realizat de către consumatori privați (inclusiv vânzarea la distanță)**

Codul de natura tranzacției 1.2 include tranzacțiile către /realizate de consumatori privați. Sunt incluse toate tipurile de tranzacții în care cel puțin o parte este un consumator privat; majoritatea tranzacțiilor reprezintă vânzări de la comercianții cu amănuntul pe internet către consumatori privați.

Exemplu: O companie din România vinde bunuri unei persoane fizice din Belgia prin intermediul magazinului său online. Compania din România trimite bunurile în Belgia prin poștă.

Codul 1.2 ar trebui utilizat numai în cazurile în care bunurile se deplasează ca rezultat direct al unei tranzacții către/de la un consumator privat.

Nu se va folosi codul 1.2 în cazurile în care comercianții cu amănuntul mută bunuri între depozite, caz în care codul 3.1 / 3.2 ar trebui utilizat, chiar dacă ulterior este posibilă vânzarea către un consumator.

Dacă bunurile sunt vândute unui operator economic (un afiliat sau o companie independentă) din țara consumatorului, înainte ca bunurile să fie vândute consumatorului privat, tranzacția transfrontalieră nu trebuie declarată cu codul 1.2, ci cu codul 1.1.

Marii comercianți cu amănuntul pe internet tind să înființeze, în scop logistic, depozite de distribuție (hub-uri), care sunt utilizate pentru furnizarea de bunuri către consumatorii privați în mai multe state membre. În aceste cazuri, unitățile raportoare ar trebui să facă distincția între următoarele trei scenarii :

- Dacă bunurile dintr-un hub din statul membru A sunt deținute de o companie din statul membru A și vândute direct unui consumator din statul membru B, tranzacția trebuie raportată cu codul de tranzacție 1.2 atât în statul A cât și în statul B (adică există o tranzacție financiară între o companie din statul membru A și un consumator privat din statul membru B).
- Dacă bunurile dintr-un hub din statul membru A sunt deținute de o companie din statul membru B și vândute unui consumator privat din țara B, tranzacția trebuie raportată cu codul de tranzacție 3.1 sau 3.2, în ambele state, deoarece nu există vânzare directă către consumator privat de la o companie din afara țării B, iar circulația bunurilor din statul membru A în statul membru B poate fi considerată o mișcare a bunurilor dintr-un depozit.
- Dacă bunurile dintr-un hub din statul membru A sunt deținute de o companie din statul membru C și vândute unui consumator privat din statul membru B, exportul din țara A trebuie raportat cu codul de tranzacție 3.1 sau 3.2, deoarece poate fi

considerată mișcare de bunuri din depozit, fără schimb de proprietate, iar importurile în țara B trebuie raportate cu codul de tranzacție 1.2.

- În cazul utilizării codului 1.2 pentru raportarea exportului intra-UE către consumatorii privați, codul pentru partener necunoscut (QV999999999999) ar trebui să fie indicat în câmpul CUI Partener.

2.2 Codul de tranzacție 2

Returnări și înlocuiri de bunuri în mod gratuit după înregistrarea tranzacției inițiale

Codurile de natura tranzacției 2.1, 2.2, 2.3 vor fi utilizate în cazurile în care bunurile returnate sunt bunuri pentru care tranzacția originală a fost înregistrată sub codurile de tranzacție 1.1, 1.2, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 7.1 sau 7.2 (chiar dacă tranzacția originală nu este de fapt raportată pentru Intrastat deoarece operatorul economic nu a depășit pragul pentru fluxul respectiv).

Returul de bunuri trebuie declarat pentru Intrastat, prin utilizarea codului de natura tranzacției 2, dacă există obligația de declarare pentru fluxul aferent returului de bunuri.

Retururile de bunuri pentru care tranzacția originală a fost înregistrată sub codurile de tranzacție 8 și 9 trebuie declarate cu același cod de tranzacție ca cea originală, pentru fluxul corespunzător. Pentru returul bunurilor raportate inițial cu codul 4 se va folosi codul 5. Un retur după un import intra-UE este un export intra-UE și respectiv, un retur după un export intra-UE este un import intra-UE. Prin urmare, se va declara un retur de bunuri numai dacă există obligația de raportare pentru fluxul respectiv - import/export.

Înlocuirea bunurilor returnate va fi raportată pe codul de natura tranzacției 2.2, indiferent dacă acestea sunt sau nu în perioada de garanție.

Pe codul de natura tranzacției 2.3 se vor raporta bunurile pentru înlocuire care nu au fost returnate furnizorului (de exemplu cele aflate în perioada de garanție). Acestea vor fi raportate pentru sistemul Intrastat la valoarea lor de piață, chiar dacă sunt livrate cu titlu gratuit sau cu o valoare simbolică.

2.3 Codul de tranzacție 3

Tranzacții care implică intenția unui schimb de proprietate sau schimb de proprietate efectiv, fără compensații financiare

Codul de natura tranzacției 3 cuprinde toate tipurile de tranzacții care implică transferul dreptului de proprietate care nu trebuie declarate sub codul tranzacției 1. Acestea sunt tranzacții în contextul cărora transferul dreptului de proprietate este doar intenționat, dar nu a avut încă loc în momentul deplasării transfrontaliere a bunurilor.

Se declară cu acest cod toate tranzacțiile care nu implică o compensație financiară (cum ar fi comerțul barter) sau orice tip de compensație (cum ar fi pachetele cadou). Astfel, domeniul de aplicare al codului de natura tranzacției 3 include:

- tranzacții cu bunuri fără nicio compensație,
- furnizare spre vânzare cu aprobare sau după încercare,
- mișcări către și dinspre un depozit,
- comerțul barter
- leasing financiar.

Un aspect important îl reprezintă distincția dintre mișcările de bunuri către sau dinspre un depozit, prin utilizarea codurilor de natura tranzacției 3.1 și 3.2. Atunci când bunurile sunt exportate într-un depozit dintr-un alt stat membru, adesea nu este clar dacă proprietatea asupra bunurilor va fi transferată unei persoane stabilite în acel stat membru.

Important: codul de natura tranzacției 3.2 trebuie utilizat pentru mișcările transfrontaliere referitoare la stocurile la dispoziția clientului și stocurile în regim de consignație sau bunurile deplasate cu intermedierea unui comisionar. Toate celelalte mișcări către sau dinspre un depozit trebuie raportate cu codul 3.1. Cu alte cuvinte, codul 3.1 se folosește în cazurile în care codul 3.2 nu este aplicabil.

Tranzacțiile care implică plata în rate și eventual rezervarea dreptului de proprietate trebuie raportate folosind fie codul 1.1, fie codul 1.2, în funcție de tipul de client, chiar dacă schimbul de proprietate nu are loc în momentul deplasării transfrontaliere, dar este condiționat de eventuala plată integrală a prețului de cumpărare. În plus, cumpărarea de bunuri în străinătate și stocarea lor ulterior în propria companie în statul membru de import trebuie raportată ca import intra-UE cu codul 1.1.

- **Codul de tranzacție 3.1 - Mișcări către/de la un antrepozit (excluzând stocurile la dispoziția clientului și stocurile în regim de consignație)**

Codul de natura tranzacției 3.1 se folosește atunci când o companie mută bunuri peste graniță pentru a le stoca într-un depozit din străinătate. Mișcarea este motivată în primul rând de considerente logistice. De obicei, depozitul din străinătate este condus de un furnizor de servicii logistice. La momentul deplasării transfrontaliere există *intenția* schimbului de proprietate asupra bunurilor către un număr necunoscut de clienți. Astfel, la momentul mișcării bunurilor peste graniță, proprietarul acestora nu a găsit încă cumpărători și nu știe în ce stat membru sau în ce țară terță vor fi livrate efectiv bunurile. Bunurile mutate într-un depozit nu reprezintă stocuri la dispoziția clientului sau stocurile în regim de consignație și nici nu sunt deplasate cu intermedierea unui comisionar (vezi codul 3.2 mai jos).

Mișcarea bunurilor importate anterior dintr-un antrepozit intern către o destinație străină (adică statul membru raportor este țara de depozitare temporară) trebuie raportată tot cu codul 3.1, cu excepția cazului în care un operator economic național a dobândit drept de proprietate asupra bunurilor. Dacă acest operator vinde bunurile ieșite din depozit unui client străin și dacă bunurile sunt ulterior exportate, codul 1.1 sau 1.2 trebuie să fie raportat în declarația statistică Intrastat. În acest caz, tranzacția reprezintă o tranzacție de vânzare obișnuită, chiar dacă bunurile sunt ieșite dintr-un depozit.

Dacă bunurile vândute dintr-un depozit logistic sunt returnate vânzătorului în cursul perioadei de garanție, returul și mișcările în garanție ale bunurilor trebuie raportate folosind codurile 2.1 sau 2.2.

Exemple:

- Compania Y din statul membru A utilizează rețeaua unui furnizor global de servicii de logistică pentru a-și vinde bunurile în întreaga Uniune. În acest scop, își exportă bunurile într-un depozit administrat de furnizorul de servicii logistice din statul membru B. Compania Y raportează exportul în declarația statistică Intrastat cu codul 3.1.

- Compania X din statul membru C utilizează rețeaua unui furnizor global de servicii de logistică pentru a vinde bunurile în UE. În acest scop, exportă bunuri într-un depozit administrat de furnizorul de servicii logistice din statul membru A. Când compania X vinde bunurile unui client final (companie sau persoană fizică) dintr-un alt stat membru B și exportă bunurile către statul membru respectiv din depozitul din statul membru A, codul 3.1 trebuie raportat în declarația statistică Intrastat din statul membru A.

- **Codul de tranzacție 3.2 - Furnizarea pentru vânzare la vedere sau cu testare (inclusiv stocurile la dispoziția clientului și stocurile în regim de consignație)**

Codul de tranzacție 3.2 servește două scopuri. Pe de o parte, mișcările de bunuri pentru vânzare cu aprobare sau după încercare trebuie raportate cu codul 3.2. La momentul deplasării transfrontaliere, bunurile sunt destinate să fie vândute cu condiția ca acestea să fie aprobate de clientul potențial. Prin urmare, este important să se facă distincția între acest tip de tranzacții și bunurile furnizate gratuit care nu fac ele însele obiectul unei tranzacții comerciale (de exemplu, material publicitar sau mostre comerciale) și care sunt excluse din sistemul Intrastat.

Pe de altă parte, codul de tranzacție 3.2 acoperă mișcările de bunuri către un depozit care constituie stoc în consignație sau la dispoziția clientului. În acest caz există intenția transferului dreptului de proprietate în momentul deplasării transfrontaliere a bunurilor, dar nu a avut loc încă. Caracteristica esențială a acestor mișcări este numărul limitat de clienți cărora li se va transfera dreptul de proprietate asupra bunurilor ulterior deplasării către depozit (de exemplu, proprietatea este transferată companiei, în sediul căreia se află stocurile la dispoziția clientului și stocurile în regim de consignație). De obicei, potențialii proprietari sunt localizați în statul membru sau țara terță de destinație a exportului raportat cu codul de tranzacție 3.2.

În plus, codul de tranzacție 3.2 acoperă mișcările de bunuri către un depozit în contextul tranzacțiilor dintre un producător și un comisionar (în calitate de vânzător). Bunurile sunt transferate peste graniță la depozitul comisionarului, existând intenția schimbului dreptului de proprietate către o terță persoană.

Ca și în cazul codului de tranzacție 3.1, mișcarea bunurilor, importate anterior, dintr-un antrepozit intern, către o destinație externă (adică statul membru raportor este țara de depozitare temporară) trebuie raportată tot cu codul 3.2, cu excepția cazului în care o persoană de pe teritoriul național a dobândit între timp dreptul de proprietate asupra bunurilor. Dacă această persoană exportă ulterior bunurile, codul de tranzacție 1.1 sau 1.2 trebuie raportat în declarația statistică Intrastat. În acest caz, tranzacția reprezintă o tranzacție de vânzare obișnuită, chiar dacă bunurile sunt exportate dintr-un depozit.

Dacă bunurile au fost livrate unui partener extern și au fost raportate cu codul 3.2 iar acestea sunt ulterior returnate vânzătorului în perioada de garanție, returul și mișcările bunurilor trebuie raportate folosind codurile 2.1 și, respectiv, 2.2.

Precizări pentru bunuri declarate cu codul 3.2 în declarația de export intra-UE :

- Dacă mișcarea bunurilor se realizează printr-un intermediar (comisionar) din statul membru de import, acesta va fi și partenerul declarat în declarația Intrastat.

- În cazul altor mișcări de depozitare, de exemplu stocuri în consignație sau la dispoziția clientului, compania exportatoare însăși ar trebui să fie operatorul partener, prin înregistrarea în scopuri de TVA în statul membru de import. Aceasta deține în continuare bunurile în momentul mișcării din depozit și este posibil ca bunurile să nu fie declarate imediat în scopuri fiscale în statul membru de import.

Exemple:

- *Furnizare pentru vânzare cu aprobare sau după încercare:* Compania X din statul membru A intenționează să cumpere un utilaj de prelucrare a lemnului de la compania Y din statul membru B. Pentru a se asigura că utilajele sunt adecvate pentru scopurile prevăzute, compania X a livrat utilajul la fabrica sa din statul membru A unde este testat. Compania X intenționează să cumpere utilajul după încercări reușite. Aceasta trebuie să raporteze importul în declarația Intrastat folosind codul 3.2.
- *Stoc în consignație:* Compania X din statul membru A mută piese pentru calculatoare ca stoc în consignație într-un depozit din statul membru B de unde livrează unui număr fix de clienți din statul membru B. Exportul trebuie raportat de către compania X folosind codul 3.2.
- *Stoc la dispoziția clientului (call-off stock):* Compania X din statul membru A împuternicește compania Y din statul membru B pentru păstrarea stocurilor de materii prime în vederea aprovizionării exclusive a companiei X. Atunci când este necesar, compania X preia materia primă din depozitul situat în vecinătatea sa din statul membru A. Compania Y raportează export intra-UE în statul membru B. Importul intra-UE ar trebui raportat de compania X în statul membru A în declarațiile statistice folosind codul 3.2.
- *Agent comisionar:* Compania X din statul membru A produce încuietori de uși și le trimite la un depozit din statul membru B. Ulterior, un comisionar din statul membru B le vinde producătorilor de uși. Compania X raportează export intra-UE folosind codul 3.2.

• **Codul de natura tranzacției 3.3 Leasing financiar**

Leasing-ul financiar reprezintă mișcarea bunurilor pe baza unui contract, în care locatarul își asumă drepturile, riscurile, recompensele și responsabilitățile și care, din punct de vedere economic, poate fi considerat proprietarul de facto.

Bunurile achiziționate din sau vândute către alte state membre UE prin leasing financiar trebuie să se regăsească în raportarea Intrastat aferentă lunii în care a avut loc expedierea / introducerea fizică a bunului. Aceste tranzacții se regăsesc în declarația Intrastat cu codul de tranzacție 3.3, la valoarea lor totală, conform contractului.

Cazul 1: Leasing-ul direct, ce implică 2 părți contractante: locatorul / furnizorul și locatarul / utilizatorul).

Pentru Intrastat trebuie să raporteze producătorul / furnizorul și locatarul / utilizatorul.

 Exemplu 1

Un operator economic român și un operator economic finlandez încheie un contract de leasing financiar prin care operatorul român este obligat să plătească 5 400 € timp de 18 luni pentru un utilaj. Contractul este semnat în data de 25 aprilie 2026.

Conform contractului, operatorul economic din Finlanda este obligat să expedieze bunurile în termen de 15 zile de la data semnării contractului. Operatorul economic din Finlanda expediază bunurile către România în data de 30 aprilie 2026, bunuri ce ajung în țara noastră pe 2 mai 2026.

- Operatorul român va completa și transmite declarația Intrastat aferentă lunii mai 2026: import din Finlanda, 5400 €;
- Operatorul economic finlandez va completa și transmite declarația Intrastat aferentă lunii aprilie 2026: export către România, 5400 €.

Exemplu 2

O companie de leasing A din Romania (locator) închiriază o mașină (contract de leasing financiar) unei companii din Ungaria (locatar). Mașina este expediată fizic din România în Ungaria în luna iunie 2026. Compania A raportează expedierea bunurilor, cu codul de tranzacție 3.3 în declarația Intrastat aferentă lunii iunie 2026.

Cazul 2: Leasing-ul indirect ce implică 3 părți contractante:

- compania de leasing (locatorul)
- producătorul (furnizorul) bunurilor
- locatarul / utilizatorul

Compania de leasing (locatorul) cumpără bunurile de la un producător / furnizor și apoi le vinde în sistem leasing financiar unui locatar. Bunurile sunt livrate de la producător / furnizor direct la locatar / utilizator.

În acest caz, compania de leasing trebuie să întocmească și să transmită la INS declarația statistică Intrastat, conform prevederilor legale în vigoare.

Această tranzacție va fi inclusă în declarația Intrastat folosind codul de natura tranzacției 1.1 la valoarea totală a contractului de leasing.

Exemplu

Un operator economic român încheie un contract de leasing financiar cu o companie de leasing din România. Compania de leasing din România cumpără bunuri de la o firmă din Italia. Bunurile sunt expediate direct de firma din Italia operatorului economic român locatarul / utilizatorul.

În acest caz, firma din Italia va raporta pentru Intrastat un export intra-UE de bunuri către România iar compania de leasing din România va raporta pentru Intrastat un import intra-UE de bunuri din Italia.

Aceast import intra-UE de bunuri va fi raportat de compania de leasing în luna în care bunul sosește efectiv în România folosind codul de natura tranzacției 1.1 iar în câmpul “*valoare facturată*” se va declara valoarea totală din contract a bunului.

Cazul 3: Leasing-ul indirect ce implică 4 părți contractante:

- un operator economic care deține un depozit în România și care primește efectiv bunurile de la furnizorul extern înainte ca acestea să fie livrate utilizatorului final (de exemplu, un dealer etc.)
- compania de leasing (locatorul)

- producătorul (furnizorul)
- locatarul/utilizatorul

 Exemplu

Reprezentanța unei firme dintr-un stat membru UE (dealer) introduce bunuri în România și le depozitează pe teritoriul României.

Producătorul / furnizorul emite factură către compania de leasing (locatorul) iar bunul este livrat fizic de pe teritoriul României, respectiv de la dealer la locatar / utilizator.

În acest caz, firma care primește / recepționează efectiv bunurile (dealer-ul) are obligația să întocmească și să transmită la INS declarația statistică Intrastat, conform prevederilor legale în vigoare.

 Exemplu

Reprezentanța unei firme italiene în România (un dealer) introduce în România de la firma din Italia (furnizorul extern) bunuri în vederea vânzării lor în România.

Un operator economic român încheie un contract de leasing financiar cu o companie de leasing din România. Compania de leasing din România cumpără respectivul bun de la reprezentanța din România a firmei din Italia.

Bunul introdus din Italia a fost recepționat de către reprezentanța firmei italiene în România și ulterior livrat la operatorul economic român (locatarul / utilizatorul).

În acest caz reprezentanța din România a firmei din Italia care recepționează bunul introdus din Italia trebuie să raporteze la Intrastat bunul ce face obiectul operațiunii de leasing financiar. Compania de leasing și locatarul / utilizatorul nu trebuie să raporteze pentru Intrastat bunul ce face obiectul contractului de leasing financiar deoarece aceste părți primesc sau expediază bunuri de pe / pe teritoriul național al României. Reprezentanța din România a firmei din Italia (dealer-ul) va raporta la Intrastat respectivele bunuri în luna în care are loc recepția fizică a acestora; codul de natura tranzacției va fi 1.1 iar valoarea facturată va fi valoarea totală a acelor bunuri.

În unele cazuri, durata și intenția leasing-ului și închirierii pot folosi drept indicație a naturii tranzacției. Ca o regulă, *leasing-ul financiar este definit ca reprezentând transferul bunurilor către locatar pentru o perioadă mai mare de 2 ani, cu opțiunea transferului proprietății la sfârșitul contractului de leasing către locatar / utilizator.*

Notă: codul de tranzacție 1 trebuie utilizat și în cazul în care operatorul economic cumpără bunuri în nume propriu în alt stat membru, pe care ulterior le închiriază clienților de pe piața românească în cadrul unor tranzacții interne.

- **Codul de natura tranzacției 3.4 Tranzacții care implică transferul proprietății fără compensații financiare**

Mișcările de bunuri în contextul cărora are loc un schimb de proprietate fără compensație financiară trebuie raportate la codul de natura tranzacției 3.4. Următoarele tipuri de tranzacții sunt raportate în declarația Intrastat cu codul 3.4:

- comerțul barter (compensație în natură): tranzacții care implică transferul dreptului de proprietate, în care ambele părți implicate primesc compensații materiale. Aceste tranzacții presupun un schimb direct sub formă de bunuri în loc de o compensație financiară completă (adică monetară). Valoarea bunurilor schimbate trebuie declarată de către comercianți.
- tranzacții care implică transferul de proprietate gratuit (adică fără compensație financiară sau orice altă compensație). Chiar dacă bunurile sunt gratuite și nu se emite nicio factură, în declarația Intrastat se va raporta valoarea estimată a acestora.

Tot aici se includ și bunurile primite cu discount 100%, valoarea declarată fiind valoarea bunului înainte de aplicarea discountului. În asemenea cazuri, valoarea bunurilor trebuie declarată, indiferent dacă există factură emisă sau nu (se folosesc estimări).

Donațiile și cadourile se cuprind de asemenea cu codul de natura tranzacției 3.4.

Atenție: bunurile expediate ca mostre comerciale, materiale și articole de publicitate etc, cu titlu gratuit reprezintă schimburi de bunuri excluse din sistemul Intrastat.

2.4 Codurile de tranzacție 4 și 5

Bunurile exportate și/sau importate în vederea prelucrării sub contract ("lohn" - fără schimb de proprietate) se vor declara cu codurile de natura tranzacției 4.1 sau 4.2.

Bunurile exportate și/sau importate după realizarea operațiunii de prelucrare ("lohn" - fără schimb de proprietate) se vor declara cu codurile de natura tranzacției 5.1 sau 5.2.

Sub codul de natura tranzacției 5 vor fi incluse și retururile de bunuri care nu au fost supuse procesului de prelucrare și care sunt returnate proprietarului (bunuri care inițial au fost introduse pe codul de natura tranzacției 4).

Codurile de tranzacție 4 și 5 sunt folosite astfel:

- în statul membru în care are loc activitatea de prelucrare: dacă bunurile pentru prelucrare sunt parte a unui import intra-UE de bunuri iar bunurile prelucrate sunt parte a exportului intra-UE de bunuri (nu contează către ce stat membru);
- în statul membru al expeditorului: dacă bunurile pentru prelucrare sunt parte a unei expedieri de bunuri și bunurile prelucrate sunt parte a unei introduceri de bunuri.

Condiții pentru utilizarea codurilor de tranzacție 4 și 5:

Notă: Nu toate tranzacțiile de bunuri "pentru" și "după" prelucrare trebuie declarate cu codurile de tranzacție 4 sau 5.

Următoarele 2 condiții trebuie îndeplinite pentru a utiliza codurile de tranzacție 4 și 5:

1. Nu există transfer de proprietate (efectiv sau intenționat)

“Transfer de proprietate” reprezintă transferul de proprietate între un operator economic din statul membru unde se întocmește declarația Intrastat și un operator economic din altă țară.

Utilizarea acestor două coduri de tranzacție este permisă numai dacă nu există un transfer de proprietate – între un operator economic din statul membru unde se întocmește declarația Intrastat și un operator din altă țară – pentru bunurile respective. Dacă există un transfer de proprietate se va folosi codul de natura tranzacției 1.1 sau 1.2.

2. Trebuie să existe întotdeauna un import intra-UE de bunuri în statul membru de declarare urmat de un export de bunuri sau invers (declararea acestor mișcări de bunuri nu trebuie făcută neapărat de același declarant Intrastat), pentru natura tranzacției 4.1, respectiv 5.1. Cu alte cuvinte, bunurile introduse pentru prelucrare trebuie să părăsească statul membru de declarare la un anumit moment, iar bunurile expediate pentru prelucrare trebuie să sosească în statul membru de declarare la un anumit moment.

Totuși, în cazul codului de natura tranzacției 4.2, după prelucrarea bunurilor, poate exista atât o expediere în altă țară (natura tranzacției 5.2), cât și vânzarea în țara de prelucrare (fără raportare pentru Intrastat, fiind tranzacție internă).

Valoarea ce trebuie declarată:

– pentru codul de tranzacție 4, valoarea reprezintă valoarea de piață a bunurilor (materii prime, subansambluri etc.) introduse sau expediate pentru prelucrare (care în mod evident nu sunt facturate, deoarece bunurile nu își schimbă proprietarul).

– pentru codul de tranzacție 5, valoarea este valoarea de piață a bunurilor introduse sau expediate după prelucrare, adică valoarea materiilor prime + costul serviciului furnizat (manopera) + prețul materialelor adiționale, aceasta fiind valoarea ce se ia în calcul pentru a se vedea dacă s-a depășit sau nu pragul statistic pentru import intra-UE / export intra-UE (factura fiscală emisă va include numai costul activității de prelucrare – dacă aceasta nu este cu titlu gratuit – și prețul materialelor adiționale; nu va include și valoarea bunurilor, deoarece bunurile nu își schimbă proprietarul).

Exemplu

Presupunem că sunt expediate țesături pentru obținerea de costume. Valoarea costumelor va fi stabilită astfel: valoarea țesăturilor + serviciul furnizat (manopera) + prețul materialelor adiționale (cum ar fi: nasturi, fermoare etc). Prin urmare, materialele adiționale nu trebuie declarate separat pentru Intrastat deoarece sunt incluse în valoarea costumelor.

Exemplu de valoare declarată

– în statul membru al furnizorului de servicii:

Un material brut este introdus din alt stat membru pentru a fi prelucrat. Nu există factură pentru că nu există transfer de proprietate. Această introducere de bunuri trebuie declarată sub codul de tranzacție 4 iar valoarea va fi valoarea de piață a bunurilor primite (valoarea bunurilor în statul membru respectiv). Dacă nu se cunoaște valoarea bunurilor, trebuie întrebat proprietarul sau trebuie estimată la nivelul valorii de piață a bunurilor.

Dacă în urma prelucrării, bunurile sunt returnate în statul membru de expediere, această expediere trebuie declarată sub codul de tranzacție 5 iar valoarea va fi valoarea bunurilor (valoarea bunurilor introduse pentru prelucrare + costul de prelucrare + eventualele materiale adiționale).

– în statul membru al expeditorului:

Dacă bunurile sunt expediate în alt stat membru pentru a fi prelucrate, această expediție trebuie declarată folosind codul de tranzacție 4, iar valoarea va fi valoarea intrinsecă a bunurilor expediate.

ATENȚIE: Dacă bunurile sunt returnate după prelucrare, introducerea trebuie declarată folosind codul de tranzacție 5 iar valoarea va fi valoarea bunurilor introduse pentru prelucrare + costul de prelucrare + eventualele materiale adiționale.

Notă: Importurile și exporturile intra-UE de bunuri nu trebuie neapărat declarate de același operator economic pentru Intrastat. De exemplu, în statul membru A, declarantul Intrastat A1 declară introduceri iar declarantul Intrastat A2 declară expedieri. În practică, în mod ocazional (cazurile vor fi discutate la capitolul privind prelucrarea multilaterală a bunurilor) se poate întâmpla ca mișcarea de bunuri raportată în declarația Intrastat sub codul de tranzacție 4 să fie urmată ulterior de o mișcare de bunuri declarată sub codul de tranzacție 5 (în cazul în care trebuie declarate pentru Intrastat ambele fluxuri).

Exemplu

A1 din statul membru A expediază foi de oțel pentru a fi galvanizate peste hotare de către B1 din statul membru B.

Dacă A1 rămâne proprietarul foilor iar acestea sunt reintroduse după prelucrare (galvanizare) în țara de expediție (A), avem de a face cu o activitate de prelucrare de bunuri (codurile de tranzacție 4 sau 5).

Pe de altă parte, dacă B1 cumpără foile de oțel pentru a le galvaniza pe cont propriu, avem de a face cu vânzare / cumpărare obișnuită (codul de tranzacție 1).

Exemplu

A1 în statul membru A transferă temporar bunuri către B1 în statul membru B, cu intenția de a le prelucra în B. După prelucrare pot apărea următoarele situații:

a. După prelucrare bunurile se întorc în statul membru de expediție. În acest caz, operatorul care realizează activitatea de prelucrare declară mișcarea bunurilor folosind codul de tranzacție 4 și 5. *Expedierea* de bunuri în vederea prelucrării este declarată pe codul de tranzacție 4, iar *introducerea* bunurilor prelucrate este declarată pe codul de tranzacție 5.

b. Bunurile prelucrate în statul membru B sunt expediate într-un alt stat membru (stat membru C), altul decât statul membru de expediție inițial (stat membru A). În acest caz, furnizorul de servicii din statul membru B declară mișcarea bunurilor astfel:

- import de bunuri în vederea prelucrării din statul membru A, pe codul de natura tranzacției 4;

- export de bunuri prelucrate către statul membru C, pe codul de natura tranzacției 5.

În statul membru A, precum și în statul membru C, exportul de bunuri pentru prelucrare, respectiv importul de produse obținute în urma prelucrării, vor fi raportate pe codul de natura tranzacției 1, în loc de codurile 4 și 5 (nu sunt

îndeplinite cele două condiții pentru ca aceste operațiuni să fie considerate prelucrări sub contract).

c. Bunurile prelucrate rămân în statul unde a avut loc prelucrarea. În acest caz, operatorul care realizează activitatea de prelucrare declară *importul* bunurilor pentru prelucrare pe codul de tranzacție 1 în locul codului de tranzacție 4. Exportul bunurilor în vederea prelucrării este, de asemenea, declarat pe codul de tranzacție 1 în loc de codul de tranzacție 4.

Dacă o parte din bunurile primite pentru prelucrare (codul 4) într-o anumită perioadă de referință sunt achiziționate de către operatorul care realizează activitatea de prelucrare înainte de prelucrare *în aceeași perioadă de referință*, partea respectivă de bunuri primește codul 1.

Exemplu

Din 100 kg de bunuri primite pentru prelucrare (codul 4), operatorul care realizează activitatea de prelucrare cumpără 80 kg înainte de prelucrare, cele 80 kg vor fi raportate sub codul 1 iar restul 20 kg sub codul 4.

De reținut :

- Codul de tranzacție 4 nu se folosește pentru bunurile care circulă în vederea prelucrării dacă operatorul care realizează activitatea de prelucrare devine proprietarul respectivelor bunuri, ulterior acestea putând fi vândute ca produse prelucrate. Acestea sunt cazuri în care prelucrătorul nu prelucurează bunurile pe care clientul le trimite pentru prelucrare, dar achiziționează bunuri pentru prelucrare și vânzare ulterioară. Asemenea tranzacții trebuie raportate sub codul de tranzacție 1.

Pentru returnarea bunurilor care au fost introduse sau expediate în vederea prelucrării, potrivit unui contract (codul de tranzacție 4), dar care nu au fost supuse prelucrării, (ex. nu sunt adecvate prelucrării, prelucrarea a fost anulată din alte motive și altele asemănătoare) se va folosi codul de natura tranzacției 5. Operațiunea ulterioară de import sau export a bunurilor în vederea prelucrării va fi declarată pentru sistemul Intrastat tot sub codul de natura tranzacției 4.

Rebuturile și deșeurile rezultate în urma prelucrării, expediate înapoi către client după prelucrare, potrivit unui contract, vor fi indicate drept produse prelucrate cu codul de tranzacție 5.

Codul de tranzacție 5 nu se folosește pentru bunurile rezultate în urma unor operații de prelucrare, dacă operatorul care realizează activitatea de prelucrare a dobândit bunurile în proprietatea sa, pentru a le vinde ulterior drept produse prelucrate. Acestea sunt cazuri în care persoana responsabilă nu a prelucrat bunurile trimise de un client în vederea prelucrării potrivit unui contract, dar el însuși a achiziționat bunuri pentru prelucrare și vânzare ulterioară. Aceste tranzacții trebuie raportate sub codul 1.

- Codul de tranzacție 5 este, de asemenea, utilizat în următoarele cazuri:

- exportul / importul de resturi și deșeuri în urma prelucrării, potrivit clauzelor contractuale;
- exportul / importul de bunuri ce înlocuiesc bunurile originale expediate/introduse după prelucrare, potrivit unui contract (ex. atunci când se expediază / introduc bunuri ce înlocuiesc bunuri care au fost prelucrate greșit);

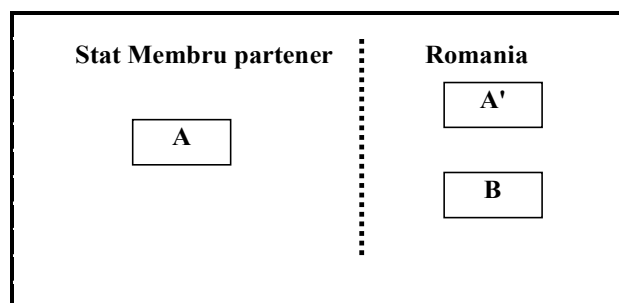
- exportul / importul de bunuri ce au fost introduse sau expediate după prelucrare, potrivit unui contract, în alt stat membru (după prelucrarea pasivă / activă) și care sunt returnate (ex. din cauza obiecțiilor cu privire la prelucrarea neadecvată).
- Dacă la momentul importului, destinația exactă a bunurilor după prelucrare nu este cunoscută, poate fi dificil de raportat corect codurile 4.1 și 4.2. De asemenea, produsele finale pot avea mai multe destinații diferite (de exemplu, distribuție din țara de prelucrare). O parte a bunurilor s-ar putea întoarce în țara de expediere, mutată în alte țări sau vândută în țara de prelucrare. Probleme similare ar putea apărea în momentul exportului după prelucrare (codurile 5.1 și 5.2), ori de câte ori produsul final este alcătuit din materiale care provin din mai multe țări. Prin urmare, FIS ar trebui să facă estimări adecvate pentru a determina codurile corecte de natura tranzacției în funcție de ponderea diferitelor surse și destinații de țară. Dacă, în cazuri excepționale, estimarea nu este posibilă, este de preferat aplicarea codurilor 4.2 și 5.2.

Codurile de natura tranzacției 4.3 și 5.3

- Codul de natura tranzacției 4.3 Bunuri destinate procesării, considerate din punct de vedere fiscal drept achiziții / livrări intra-UE asimilate
- Codul de natura tranzacției 5.3 Bunuri obținute în urma procesării produselor anterior declarate cu codul de natura tranzacției 4.3

Aceste coduri se folosesc pentru bunurile destinate prelucrării, introduse / expediate din/în alt stat membru și, respectiv, bunurile rezultate după prelucrarea acestora, considerate din punct de vedere fiscal drept achiziții / livrări intra-UE **asimilate** și declarate în formularul 390 VIES ca achiziții / livrări intra-UE de bunuri.

Exemplu:

Unde:

A = firmă din statul membru partener

A' = reprezentant fiscal în România al firmei A

B = firma din România care procesează bunurile

Firma A dintr-un stat membru partener, expediază către România bunuri în vederea prelucrării. Reprezentantul fiscal al firmei A în România (A') va declara pentru Intrastat respectivele bunuri sub codul de natura tranzacției 4.3. Ulterior, aceste bunuri sunt prelucrate de una sau mai multe firme românești, cu care A are contract de prelucrare. Bunurile rezultate în urma prelucrării vor fi de asemenea declarate pentru Intrastat de către reprezentantul fiscal, sub codul de natura tranzacției 5.3. Aceste bunuri vor fi declarate în formularul 390 VIES ca achiziții/livrări intra-UE de bunuri de către reprezentantul fiscal A'.

Notă: După prelucrare bunurile pot fi expediate în statul membru inițiator sau în alte state membre, în funcție de dispozițiile firmei A.

Valoarea bunurilor importate/exportate după prelucrare va cuprinde valoarea bunurilor introduse/expediate inițial în vederea prelucrării la care se adaugă costurile de prelucrare - manoperă și alte materiale ce intră în componența produsului prelucrat.

2.5 Codul de tranzacție 6

Tranzacții particulare înregistrate pentru scopuri naționale

Acest cod nu are aplicabilitate pentru sistemul statistic Intrastat în România.

2.6 Codul de tranzacție 7

Tranzacții în vederea/ca urmare a vămuirii (fără schimbarea proprietății, referitoare la bunuri care fac obiectul cvasi-importului sau cvasi-exportului)

Codul de tranzacție 7 acoperă mișcări de bunuri în contextul cărora bunurile sunt exportate sau importate dintr-un/într-un stat membru, în timp ce procedura de vămuire are loc într-un alt stat membru.

- **Codul de tranzacție 7.1 Punerea bunurilor în liberă circulație într-un stat membru în vederea unui export ulterior către un alt stat membru**

Acest cod este utilizat pentru tranzacțiile de cvasi-import. Bunurile în cvasi-import reprezintă bunuri importate dintr-o țară terță (extra-UE), puse în liberă circulație într-un stat membru fără ca importatorul să fie stabilit în acel stat membru și care sunt ulterior expediate într-un alt stat membru. Astfel:

- Codul de natura tranzacției 7.1 se raportează în declarațiile vamale de import extra-UE în combinație cu codurile de procedură vamală 42 și 63;
- Codul de natura tranzacției 7.1 trebuie raportat în declarațiile Intrastat de export intra-UE dacă bunurile în cauză au fost declarate anterior în vamă în conformitate cu codul de procedură vamală 42 sau 63.
- Codul 7.1 nu poate fi utilizat în declarațiile de import intra-UE.

Cvasi-import: Expedieri din România către alte state membre UE de bunuri importate din țări care nu fac parte din UE (procedura de vămuire are loc în România).

Exemplu: Un nerezident importă bunuri din țări terțe, le vămuiește pentru import într-un stat membru, de exemplu România, și le expediază către un alt stat membru.

Circulația acestor bunuri va consta, din punct de vedere statistic, în două fluxuri:

1. *import de bunuri din extra-UE (declarație vamală, cu cod de procedură vamală 42 / 63 și natura tranzacției 7.1). Procedura de vămuire are loc, de obicei, într-un stat membru situat la frontiera Uniunii Europene.*
2. *export intra-UE ulterior al bunurilor (declarație Intrastat, utilizând codul de natura tranzacției 7.1).*

În scopul realizării procedurii de vămuire a bunurilor, proprietarul (comerciant/importator) nu este necesar să fie stabilit în statul membru în care se întocmește declarația vamală. Acesta trebuie să fie înregistrat pentru TVA în respectivul stat membru sau să desemneze un reprezentant fiscal, care va fi responsabil

de vămuirea bunurilor și va îndeplini obligațiile de TVA. Respectiva entitate nu devine proprietarul bunurilor. Acesta poate fi un reprezentant fiscal, declarant vamal sau firmă de contabilitate locală, care se ocupă cu serviciile vamale și furnizarea de servicii pentru nerezidenți.

Prin urmare, cvasi-importurile pot fi identificate prin intermediul codurilor de procedură vamală 42 și 63, deoarece bunurile sunt destinate unui alt stat membru. Toate bunurile importate sub aceste coduri de procedură vamală trebuie declarate ca exporturi intra-UE în declarația Intrastat folosind codul de natura tranzacției 7.1.

- **Codul de tranzacție 7.2. Transportul bunurilor dintr-un stat membru în alt stat membru pentru plasarea bunurilor în regim de export**

Cvasi-exporturile reprezintă bunuri care sosesc pe teritoriul României din alte state membre UE pentru a fi exportate în țări terțe.

Codul 7.2 se utilizează în declarațiile vamale de export. Pe acest cod de natura tranzacției sunt înregistrate exporturi de bunuri către o țară terță, care sunt aduse în România dintr-un alt stat membru în scopul întocmirii declarațiilor vamale de export către țări extra-UE. Deplasarea din alt stat membru către România (respectiv statul membru de ieșire de pe teritoriul vamal al Uniunii) nu reprezintă achiziție intra-UE de bunuri, iar exportatorul nu trebuie să fie stabilit în România. Datele privind cvasi-exportul nu sunt incluse în statisticile de comerț internațional cu bunuri.

2.7 Codul de tranzacție 8

Tranzacții care implică furnizarea de materiale de construcție și echipament tehnic în cadrul unui contract general de construcții sau construcții civile pentru care nu este necesară o facturare separată a bunurilor, fiind emisă numai o factură pentru totalitatea contractului

Achiziționarea de materiale de construcție pe baza unui contract general de construcții. Acest cod de tranzacție poate fi utilizat numai pentru tranzacțiile în cadrul cărora bunurile nu sunt facturate separat, ci mai degrabă facturarea pentru întreaga muncă depusă (valoarea ce trebuie declarată acoperă numai bunurile și dacă este cazul, această valoare trebuie estimată). Dacă există coduri separate pentru bunuri, tranzacțiile trebuie raportate folosind codul 1.

Exportul intra-UE sau importul intra-UE al materialelor de construcție și a echipamentelor ce contribuie la aprovizionarea întregii construcții și nu sunt facturate în mod independent, vor fi marcate sub codul de tranzacție 8. Acestea sunt articole pentru care a fost emisă o factură globală, conținând valoarea totală a bunurilor clasificate sub diferite coduri din NC și transportate în majoritate în mai multe expedieri, de-a lungul câtorva perioade de referință.

2.8 Codul de tranzacție 9

Alte tranzacții care nu pot fi clasificate la alte coduri

Sub acest cod sunt incluse mișcările de bunuri pentru care nu există transfer efectiv, anticipat sau intenționat al proprietății și care nu pot fi clasate sub alte coduri de tranzacție.

Următoarele tranzacții trebuie declarate folosind codul 9:

- bunurile ce se află sub contract de închiriere sau leasing operațional trebuie declarate pentru Intrastat folosind codul de tranzacție 9.1, în cazul în care termenul contractului este mai mare de 24 luni. Aceste bunuri vor fi declarate pentru Intrastat în luna în care bunurile sosesc sau sunt expediate în / din statul membru raportor, la valoarea totală a bunului.
- bunurile aflate sub contract de închiriere sau leasing operațional, pentru care termenul contractului este mai mic de 24 de luni, nu trebuie declarate pentru Intrastat. Dacă bunurile nu sunt returnate în cadrul unei perioade de 24 de luni din momentul importului/ exportului intra-UE al bunului pe / de pe teritoriul național al României, atunci ele trebuie declarate folosind codul de tranzacție 9.1, în luna în care devine absolut sigur că bunurile vor rămâne în statul membru raportor pentru o perioadă mai mare de 24 luni, cu valoarea lor actuală (amortizată) estimată (luând în considerare uzura datorată folosirii sau oricărui alt factor care poate afecta valoarea).
- tratarea și eliminarea deșeurilor; aceste operațiuni nu sunt excluse din statisticile de comerț intra-UE, ci vor fi raportate cu codul 9.9.
- furnizarea de piese cu valoare nesemnificativă; în contextul operațiunilor de prelucrare, clientul care face comanda furnizează adesea piese nesemnificative din punct de vedere al valorii sau al funcției (de exemplu, etichete, șuruburi etc.). În astfel de cazuri, părțile nesemnificative trebuie raportate în declarația Intrastat cu natura tranzacției 9.9.

Exemplu:

O companie din statul membru A (clientul care face comandă) comandă unei companii din statul membru B (procesatorul) să construiască o mașină în statul membru B. În acest scop, emblema companiei este furnizată gratuit de client care o trimite la uzina procesatorului din statul membru B. După producție, mașina completă este exportată în statul membru A. Procesatorul emite factura cu valoarea mașinii fără valoarea emblemei companiei. În declarația Intrastat aferentă fluxului de export, din statul membru B în statul membru A, mașina va fi raportată cu valoarea totală, inclusiv valoarea emblemei și natura tranzacției 1.1. Aceste tranzacții nu reprezintă prelucrare pe bază de contract, în sensul statisticilor de comerț internațional cu bunuri, deoarece clientul care face comandă oferă gratuit o parte nesemnificativă atât ca valoare, cât și ca funcție (emblema companiei). Importul mașinii în statul membru A trebuie raportat pentru Intrastat ca o achiziție directă folosind natura tranzacției 1.1. Exportul anterior al emblemei companiei către statul membru B trebuie raportat utilizând natura tranzacției 9.9.

3 Bunuri și mișcări specifice de bunuri

3.1 Mișcări de bunuri ce nu trebuie declarate pentru Intrastat

*Următoarele schimburi intra-UE de bunuri **nu** trebuie declarate pentru Intrastat:*

- Aur monetar (cod NC 71082000) - este aurul deținut de guvernele și autoritățile naționale (sau de altele care sunt supuse controlului efectiv al guvernului / autorităților naționale, cum ar fi băncile autorizate) și deținut ca activ de rezervă. Lingoul de aur deținut ca active de rezervă de către instituțiile nemonetare este inclus în sistemul Intrastat ca aur nemonetar dacă traversează fizic frontiera.
- Mijloace de plată care au curs legal (de exemplu, bancnote în orice monedă - CN 49070030) și titluri de valoare, inclusiv cele utilizate pentru plata serviciilor, cum ar fi taxele poștale, impozitele sau redevențele (de exemplu, viniete de autostradă, discuri de taxe rutiere, autostrăzi, autocolante de plată în avans - CN 49070010) care reprezintă dovezi ale creanțelor.

În schimb în cazul mijloacelor de plată care nu sunt în circulație, cum ar fi bancnotele, titluri de valoare și monedele neemise, timbrele postale, viniete, autocolante etc. ar trebui incluse în sistemul Intrastat ca produse ale industriei tipografice sau manufacturiere, cu condiția să facă obiectul unei tranzacții comerciale.

- Bunuri destinate unei întrebuințări temporare sau după aceasta (de exemplu, închiriere, împrumut, leasing operațional), cu condiția să fie îndeplinite următoarele condiții:
 - Nu a fost preconizată sau efectuată nicio transformare;
 - Durata prevăzută pentru utilizarea temporară nu a depășit sau nu se preconiza să depășească 24 de luni;
 - Expedierea / sosirea nu trebuie declarată ca livrare/achiziție în scopuri de TVA.

De exemplu:

- Bunuri destinate târgurilor, expozițiilor și evenimente similare,
- Decoruri teatrale, carusele și alte atracții din parcurile de distracții,
- Echipamente profesionale,
- Filme cinematografice (care nu fac obiectul unui contract de vânzare/cumpărare, de exemplu filme documentare, de promovare etc.),
- Aparat și echipamente pentru scopuri experimentale,
- Animale pentru spectacole, reproducere, curse etc.,
- Containere, paleți, ambalaje și alte echipamente legate de transport atunci când sunt folosite doar pentru a facilita mișcarea bunurilor aferente unor operațiuni comerciale, fără a reprezenta ele însele obiectul unei tranzacții comerciale,
- Bunuri pentru repararea mijloacelor de transport, containere, echipamente legate de transport și părți înlocuite în timpul reparațiilor,
- Bunuri închiriate sau în leasing operațional pe o perioadă mai mică de 2 ani,

- Instalații și echipamente pentru lucrări de construcții civile,
- Mișcare de bunuri în scopuri sportive.
- Bunuri care circulă între:
 - un stat membru și enclavele sale teritoriale în alte state membre;
 - statul membru gazdă și enclavele teritoriale ale altor state membre sau organizații internaționale (ex. NATO, Națiunile Unite).

Enclavele teritoriale includ ambasadele și forțele armate naționale staționate în afara teritoriului țării de origine;

- Bunuri utilizate drept suport de informații, cum ar fi: dischete, benzi, filme, casete audio și video, CD-ROM-uri ce stochează aplicații software, realizate la comandă pentru clienți particulari sau care nu fac obiectul tranzacțiilor comerciale, precum și seturile destinate unei livrări anterioare ex. actualizări (up-grade) pentru care nu se emite factură destinatarului. De asemenea, programe informatice descărcate de pe Internet.
- Bunuri furnizate gratuit care nu fac, în sine, obiectul unei tranzacții comerciale, cu condiția ca circulația lor să se efectueze doar cu intenția de a pregăti sau sprijini o tranzacție comercială prevăzută ulterior, demonstrând caracteristicile bunurilor sau serviciilor, cum ar fi:
 - Material publicitar și promoțional
 - Mostre comerciale fără valoare comercială
- Bunuri destinate a fi reparate și după reparație sau mentenanță și piese de schimb care sunt încorporate în cadrul reparației sau mentenanței, precum și părți defecte înlocuite. O reparație atrage după sine readucerea bunului la starea de funcționare sau condiția inițială. Obiectivul operației este acela de a menține bunurile în condiții de lucru; aceasta poate implica anumite reconstrucții sau îmbunătățiri, dar nu schimbă în niciun fel natura bunurilor.
- Mijloace de transport care circulă în cursul activității lor, inclusiv lansatoare de vehicule spațiale în momentul lansării în spațiu. Mijloacele de transport (nave, barje, aeronave, vehicule rutiere, feroviare, maritime etc) care se deplasează între statele membre sau între statele membre și țările terțe în cursul activităților lor sunt excluse din statisticile de comerț cu bunuri. "Cursul activității" se referă la mijloacele de transport angajate în transportul de mărfuri/de persoane de la o destinație la alta, inclusiv eventualele opriri până la destinație. De asemenea, sunt excluse din statisticile de comerț cu bunuri combustibilul și energia electrică furnizate **vehiculelor rutiere** care circulă în cursul activităților lor. Lansatoarele de vehicule spațiale sunt tratate ca mijloace de transport și, prin urmare, sunt excluse din statisticile de comerț internațional cu bunuri.

Exemple:

- a) Un autovehicul transportă bunuri din România în Italia. În acest caz bunurile fac obiectul declarării pentru sistemul Intrastat dar autovehiculul care le transportă este exclus de la declarare.
- b) O companie de transport preia bunuri din Germania și le transportă la cumpărătorul din România, alimentând mijlocul de transport pe parcursul călătoriei. În acest caz,

combustibilul pentru alimentarea autovehiculului va fi exclus de la declararea pentru Intrastat.

c) O companie de transport achiziționează combustibil pe parcursul călătoriei, folosind un card special pentru combustibil emis de o companie înregistrată în România. Mișcarea dintre statul unde are loc alimentarea cu combustibil și statul unde este înregistrată compania care a emis cardul (în acest caz România), nu va fi înregistrată pentru sistemul Intrastat.

- Ziarele și periodicele trimise sub abonament direct sunt excluse, aceste bunuri sunt tratate ca parte a comerțului cu servicii.
- Alte bunuri excluse din sistemul Intrastat:
 - bunuri personale aparținând unor persoane fizice care își transferă locul de reședință normal;
 - trusourile și obiecte de uz casnic aparținând unei persoane care își transferă locul de reședință normal cu ocazia căsătoriei sale;
 - bunuri personale dobândite prin moștenire;
 - sicriele care conțin corpuri, urne funerare care conțin cenușa persoanelor decedate și articole ornamentale funerare transportate cu sicriele și urnele;
 - bunuri pentru organizații caritabile sau filantropice și bunuri în beneficiul victimelor dezastrelor (bunuri alimentare, îmbrăcăminte, medicamente etc. furnizate de guverne, organizații internaționale sau neguvernamentale organizațiilor sau persoanelor din alte țări).

3.2 Cazuri particulare

Pentru Intrastat, exportul și importul intra-UE de bunuri ale căror caracteristici sunt considerate deosebite din punct de vedere al raportării datelor, fie datorită mișcării în sine a bunurilor, fie datorită naturii lor, sunt considerate bunuri și mișcări specifice. Raportarea datelor privind exportul sau importul intra-UE al bunurilor specifice și a mișcărilor lor este realizată sau poate fi realizată, cu anumite excepții, potrivit regulilor generale de raportare.

Bunurile și mișcărilor specifice sunt considerate a fi:

- Instalațiile din largul mării;
- Nave și aeronave;
- Produse marine;
- Aprovizionarea navelor și aeronavelor;
- Nave spațiale;
- Energie electrică și gaze naturale;

3.2.1 Instalații din largul mării

În această parte este descrisă procedura de raportare a datelor în declarația Intrastat pentru bunurile introduse de pe instalațiile din largul mării sau expediate către instalațiile din largul mării.

Prin „*instalații din largul mării*” înțelegem echipamentele și dispozitivele instalate și staționare pe mare în afara teritoriului statistic (care include apele teritoriale) al oricărui stat membru (ex. platforme petroliere, platforme de cercetare și/sau echipamente, instalate pe mare).

Pentru scopuri statistice, se consideră că instalațiile din largul mării sunt deținute de către statul membru care deține drepturi exclusive de exploatare a fundului mării sau subsolului unde acestea sunt situate. Dreptul de proprietate va determina țara parteneră care trebuie înregistrată în statistici.

Prin „mărfuri livrate către instalații marine” se înțelege livrarea de produse destinate echipajului și funcționării motoarelor, a mașinilor și a altor echipamente ale instalațiilor marine.

Prin „mărfuri obținute de la sau produse de instalațiile marine” se înțelege produse extrase de pe fundul mării sau din subsolul marin sau fabricate de instalațiile marine.

Ca import intra-UE în România trebuie declarate:

- livrările de bunuri dintr-un stat membru către o instalație din largul mării stabilită într-o zonă în care România are dreptul exclusiv de exploatare a fundului mării sau a subsolului respectiv;
- livrările de bunuri către România de pe o instalație din largul mării stabilită într-o zonă în care un alt stat membru UE are dreptul exclusiv de exploatare a solului și subsolului;
- livrările de bunuri de pe o instalație din largul mării stabilită într-o zonă în care un alt stat membru UE are dreptul exclusiv de exploatare a fundului mării sau a subsolului respectiv către o instalație din largul mării stabilită într-o zonă în care România are dreptul exclusiv de exploatare a fundului mării sau a subsolului respectiv.

Exemplu:

Consumabile trimise din România către o instalație franceză din largul mării vor fi tratate în Franța ca o sosire din România, și în România, ca o expediție în Franța.

Piese de schimb trimise de la o instalație românească din largul mării către o instalație franceză vor fi tratate în Franța ca o sosire din România, și în România ca o expediție în Franța.

Ca export intra-UE din România trebuie declarate:

- livrările de bunuri dinspre o instalație din largul mării stabilită într-o zonă în care România are dreptul exclusiv de exploatare a fundului mării sau a subsolului respectiv către alt stat membru UE;

- livrările de bunuri din România către o instalație din largul mării stabilită într-o zonă în care un alt stat membru UE are dreptul exclusiv de exploatare a fundului mării sau a subsolului respectiv;
- livrările de bunuri dinspre o instalație din largul mării stabilită într-o zonă în care România are dreptul exclusiv de exploatare a fundului mării sau a subsolului respectiv către o instalație din largul mării stabilită într-o zonă în care un alt stat membru UE are dreptul exclusiv de exploatare a fundului mării sau a subsolului respectiv.

Exemplu

Alimente trimise de la o instalație franceză din largul mării la o instalație românească din largul mării vor fi tratate în Franța ca o expediere în România, și în România ca o intrare din Franța.

Statele membre utilizează următoarele coduri de mărfuri pentru mărfurile livrate instalațiilor marine:

- 9931 24 00: mărfurile de la capitolele 1-24 din NC;
- 9931 27 00: mărfurile de la capitolul 27 din NC;
- 9931 99 00: mărfuri clasificate în altă parte.

Bunurile de investiții pentru construirea sau îmbunătățirea tehnică a instalației marine sau bunurile achiziționate sau produse de instalație se înregistrează folosind codurile NC corespunzătoare.

3.2.2 Nave și aeronave

Importurile și exporturile intra-UE de nave și aeronave trebuie raportate pentru Intrastat în momentul transferului dreptului de proprietate economică. Proprietatea economică asupra unei nave sau aeronave reprezintă dreptul unei persoane impozabile de a solicita beneficiile asociate utilizării unei nave sau aeronave în cursul unei activități economice în virtutea acceptării riscurilor asociate.

Noțiunea de “navă” în sensul prezentului capitol se referă la acele nave clasificate ca nave maritime conform Capitolului 89 al Nomenclatorului Combinat (NC), remorchere, nave de război și structuri plutitoare. Posibile coduri NC sunt: 8901 10 10, 8901 20 10, 8901 30 10, 8901 90 10, 8902 00 10, 8903 22 10, 8903 23 10, 8903 32 10, 8903 33 10, 8904 00 10, 8904 00 91, 8905 10 10, 8905 20 00, 8905 90 10, 8906 10 00, 8906 90 10. Pentru comerțul cu navele necuprinse la codurile menționate mai sus se aplică regulile standard pentru raportarea statistică a acestora, respectiv principiul trecerii frontierei naționale.

Noțiunea de ”aeronavă” se referă la avioanele incluse la codurile NC 880230 și 880240. Restul bunurilor care se încadrează la alte coduri din capitolul 88 din NC fac subiectul regulilor standard de raportare.

Importurile și exporturile intra-UE de nave și aeronave în vederea prelucrării sau după prelucrare sub contract trebuie raportate pentru sistemul Intrastat, însă importurile intra-UE și exporturile intra-UE de nave și aeronave în vederea reparațiilor nu trebuie raportate pentru sistemul Intrastat.

Țara parteneră în cazul tranzacțiilor cu nave și aeronave este:

- În cazul importului intra-UE, statul membru UE care construiește nava sau aeronava, dacă aceasta este nouă și fabricată în UE. În alte situații, țara parteneră este țara / statul membru UE în care este stabilită persoana impozabilă care transferă dreptul de proprietate economică. În cazul introducerii unei nave sau aeronave în vederea prelucrării, țara parteneră este statul membru UE în care este stabilită persoana impozabilă care exercită dreptul de proprietate economică al navei / aeronavei.
- În cazul exportului intra-UE, statul membru UE în care este stabilită persoana impozabilă căreia i se transferă dreptul de proprietate economică. În cazul expedierii unei nave sau aeronave după prelucrare, țara parteneră este statul membru UE care efectuează operațiunea de prelucrare.

Următoarele tranzacții trebuie raportate pentru sistemul Intrastat:

- Cedarea dreptului de proprietate economică asupra unei nave sau aeronave din partea unei persoane impozabile dintr-un alt stat membru UE către o persoană impozabilă din România. Tranzacția menționată este tratată ca un import intra-UE;
- Cedarea dreptului de proprietate economică asupra unei nave sau aeronave din partea unei persoane impozabile din România către o persoană impozabilă dintr-un alt stat membru UE. Tranzacția menționată este tratată ca un export intra-UE. Dacă nava sau aeronava este nouă, expedierile sunt înregistrate în acest stat membru UE care produce nava sau aeronava;
- Importul / exportul intra-UE al unei nave sau aeronave în vederea prelucrării sau importul / exportul intra-UE după prelucrare.

3.2.3 Produse marine

Produsele marine se referă la produsele pescărești, mineralele, resturile și toate celelalte produse care nu au fost încă debarcate de către navele maritime. Produsele marine care au fost capturate în apele extra-teritoriale și vândute în porturile UE sau către alte nave UE trebuie raportate pentru Intrastat ca și export intra-UE. Produsele marine care au fost cumpărate în porturile UE sau de la vase UE trebuie raportate pentru Intrastat ca și import intra-UE. Produsele marine sunt considerate ca aparținând statului membru unde este stabilită persoana impozabilă care exercită dreptul de proprietate economică a navei.

Principiile ce stau la baza raportării produselor marine sunt următoarele:

- Definiția țării partenere: Captura de produse marine va fi atribuită țării în care este stabilită persoana impozabilă care își exercită dreptul de proprietate economică a navei. De reținut este faptul că țara nu este determinată de locul capturii produsului piscicol. Indiferent de locul capturii (apele teritoriale sau zona economică aparținând țării pavilionului, apele internaționale sau apele unei țări străine), naționalitatea capturii este dată de naționalitatea persoanei impozabile care își exercită dreptul de proprietate economică a navei.
- Fluxul comercial: Pentru sistemul Intrastat vor fi înregistrate ambele fluxuri, export și import intra-UE.
 - Importul intra-UE va fi raportat atunci când un vas din alt stat membru debarcă produse marine în România sau când acestea sunt achiziționate de către nave aparținând României de la nave aparținând altui stat membru.

- Exportul intra-UE va fi raportat atunci când un vas ce aparține României debarcă produse marine în portul altui stat membru sau când acestea sunt achiziționate de către nave aparținând altui stat membru de la nave aparținând României.

3.2.4 Aprovizionarea navelor și aeronavelor

Expedierile către nave și aeronave se referă la livrările de bunuri (ex. mâncare) pentru echipaj și pasageri, precum și la bunurile necesare în vederea funcționării motoarelor, mașinilor și a altor echipamente de pe nave și aeronave (ex. combustibil, ulei, lubrifianți etc.). Nava sau aeronava se consideră că aparține aceluși stat membru în care este stabilită persoana fizică sau juridică ce își exercită dreptul de proprietate economică asupra navei sau aeronavei.

Statisticile referitoare la comerțul cu bunuri între statele membre cuprind numai expedierile de provizii (bunuri pentru echipaj și pasageri), combustibil, ulei și alte bunuri livrate de pe teritoriul statului membru raportor către nave și aeronave aparținând altui stat membru. Statul membru de destinație este statul membru în care este stabilită persoana fizică sau juridică ce își exercită dreptul de proprietate economică asupra navei sau aeronavei aprovizionate.

Livrarea de bunuri și echipamente de folosință îndelungată, care rămân pe navă sau aeronavă trebuie să fie raportate în conformitate cu declarația Intrastat folosind codul NC corespunzător mărfurilor. Aceasta ar putea include, de exemplu, livrarea de lenjerie de pat, de instrumente muzicale pentru muzicienii de pe navă, televizoare pentru cabine sau alte bunuri de folosință îndelungată. Bunurile care vor fi vândute persoanelor fizice și care nu sunt consumate în mod necesar la bord (magazinele scutite de impozit), nu ar trebui să fie raportate ca livrări către nave și aeronave. Ar putea include parfumuri, ceasuri, jucării etc, care trebuie să fie declarate cu codul de produs respectiv, deoarece acestea nu sunt bunuri vizate de definiția de mărfuri livrate către nave și aeronave.

Prevederi simplificate pentru expedierea de bunuri se aplică numai pentru sistemul Intrastat. În plus, obligația de raportare se referă numai la expedieri de bunuri, respectiv aprovizionarea cu bunuri de consum în porturi / aeroporturi străine a navelor și aeronavelor al căror proprietar economic este stabilit în statul membru de raportare și nu trebuie raportată ca import intra-UE de bunuri.

Statele membre utilizează următoarele coduri de mărfuri pentru mărfurile livrate navelor și aeronavelor:

- 9930 24 00: mărfuri de la capitolele 1-24 din NC;
- 9930 27 00: mărfuri de la capitolul 27 din NC;
- 9930 99 00: mărfuri clasificate în altă parte.

În cazul bunurilor livrate pentru echipaj și pasageri, țara parteneră este statul membru sau țara terță unde este stabilit proprietarul economic al navei sau aeronavei. Cu toate acestea, operatorul economic responsabil cu furnizarea informațiilor s-ar putea să nu fie întotdeauna în măsură să identifice țara unde este stabilit partenerul economic al navei sau aeronavei sau chiar dacă proprietarul economic este stabilit în interiorul sau în afara UE. Se poate folosi un cod simplificat pentru țara parteneră, și anume QR pentru exporturile intra-UE și QS pentru livrările Extra-UE.

3.2.5 Nave spațiale

Navele spațiale sunt dispozitivele care se deplasează în spațiu (ex. sateliți), deasupra atmosferei terestre.

Drepturile de proprietate asupra unei nave spațiale aparțin persoanei fizice sau juridice ce își exercită dreptul de proprietate economică a unei nave spațiale.

Următoarele activități trebuie declarate pentru Intrastat:

- Exporturile și importurile intra-UE de nave spațiale înainte sau după prelucrarea sub contract.
- Lansarea în spațiu a unei nave care a făcut obiectul unui transfer al dreptului de proprietate de la o entitate fizică sau juridică stabilită într-un stat membru A către o entitate fizică sau juridică stabilită în alt stat membru B poate fi considerată drept:
 - Export intra-UE în statul membru A unde a fost construită nava spațială;
 - Import intra-UE în statul membru B unde este stabilit noul proprietar.

3.2.6 Energie electrică

Conform reglementărilor aferente comerțului internațional cu bunuri, energia electrică este inclusă în categoria bunurilor specifice, pentru care se aplică dispoziții legale speciale. „Energie electrică” înseamnă energie electrică transferată în rețelele de trecere a frontierei și este clasificată la codul NC 27160000.

Cerințe de înregistrare pentru energia electrică în declarația Intrastat.

Este necesar să se înregistreze numai fluxurile fizice de energie electrică în statisticile de comerț intra-UE. Țara parteneră este statul membru vecin (de graniță) atât în cazul importurilor cât și al exporturilor. În practică, aceasta înseamnă că pentru importuri, țara de origine și țara de expediție vor fi identice cu țară vecină de conexiune. Cantitatea se exprimă numai în unitățile de măsură suplimentare prevăzute în NC.

Valoarea tranzacției de comerț cu energie electrică poate să nu fie întotdeauna disponibilă. Prin urmare, legislația permite *estimarea* valorii statistice. Furnizorii de date statistice pot alege orice sursă de date disponibilă pentru estimări, de ex. prețuri de piață săptămânale sau lunare.

3.2.7 Gaze naturale

„Gaz natural” se referă la gazul natural în stare gazoasă furnizat prin sisteme de distribuție a gazelor naturale și se clasifică la codul NC 27112100. Gazul natural este inclus în categoria bunurilor specifice.

Gazele în stare lichidă sau în stare gazoasă care nu sunt transportate prin conducte sunt tratate din punct de vedere statistic ca orice alte bunuri, fără a fi considerate mișcări/bunuri specifice.

Cerințe de înregistrare pentru gazele naturale în declarația Intrastat.

Este necesar să se înregistreze numai fluxurile fizice de gaze naturale. În comerțul intra-UE, țara parteneră pentru importuri, este țara de expediție.

Valoarea tranzacției de comerț cu gaze naturale poate să nu fie întotdeauna disponibilă. Prin urmare, legislația permite *estimarea* valorii statistice. Furnizorii de date statistice pot alege orice sursă de date disponibilă pentru estimări, de ex. prețuri de piață săptămânale sau lunare.

Sunt considerate tranzacții speciale:

- Instalații industriale
- Transporturi eşalonate;
- Echipamente (bunuri) militare;
- Deșeuri;
- Livrări parțiale;
- Software și mediu informatic.

3.2.8 Instalații industriale

Prin „*ansamblu industrial*” se înțelege o combinație de mașini, aparate, instalații, echipamente, instrumente și materiale care împreună constituie unități staționare de mari dimensiuni ce produc mărfuri sau furnizează servicii.

Prin „*componentă*” se înțelege o livrare destinată unui ansamblu industrial, compusă din mărfuri care aparțin toate aceluiași capitol din NC.

Statisticile comerțului între statele membre se pot referi numai la exporturile și importurile intra-UE de componente utilizate pentru construirea de instalații industriale sau pentru reutilizarea instalațiilor industriale.

Perioada de referință pentru livrarea componentelor (și a altor bunuri) este luna în care are loc tranzacția. Dacă anumite componente sunt livrate ca expedieri eşalonate ele trebuie declarate o singură dată, respectiv în luna în care are loc ultima expediere parțială a componentei. Aceasta deoarece componentele unei instalații industriale pot fi livrate în stare asamblată sau în stare dezasamblată de-a lungul unei perioade mai mari decât o lună de referință, din motive legate de transport, sau comerciale.

3.2.9 Transporturi eşalonate

Termenul de „*transporturi eşalonate*” se referă la importurile și exporturile intra-UE de bunuri (utilaje, echipamente, vehicule) care din motive comerciale sau legate de transport au fost demontate în mai multe părți componente ce urmează a fi livrate în transporturi eşalonate pe durata mai multor perioade de raportare.

Datele referitoare la importurile și exporturile intra-UE eşalonate se raportează o singură dată, respectiv numai în luna ultimei introduceri sau expedieri.

Bunul trebuie declarat pe codul NC8 aferent întregului ansamblu iar valoarea va fi valoarea totală a acestuia. Dacă valoarea bunului este exprimată în altă monedă decât Leu, valoarea trebuie transformată în Lei. Transformarea are la bază cursul de schimb stabilit de BNR din ziua în care a sosit ultima componentă a bunului. Această regulă se aplică chiar dacă au loc plăți în etape, cum ar fi depozite, plăți în curs de desfășurare sau plăți finale.

Obiectivul prevederilor referitoare la expedierile eşalonate este acela de a simplifica declaraţia pentru furnizorul de informaţii statistice. Un furnizor de informaţii statistice are posibilitatea de a agrega mai multe mişcări într-o singură înregistrare, în luna ultimei expedieri.

În orice situaţie trebuie îndeplinite următoarele condiţii:

- Expedierea are loc între un singur expeditor şi un singur destinatar;
- Întârzierea între prima şi ultima expediere este cauzată numai de motive ce ţin de logistică;
- În momentul asamblării, toate componentele trebuie să formeze un singur bun ce poate fi clasificat sub un singur cod NC8.

Prin urmare, următoarele tranzacţii nu pot fi raportate drept transporturi eşalonate:

- Mişcările de stocuri
- Componentele ce primesc o altă utilizare
- Aprovizionarea cu piese de schimb.

3.2.10 Echipamente (bunuri) militare

Produsele militare reprezintă toate bunurile destinate pentru uz militar, de exemplu: arme, camioane militare, maşini, avioane, combustibil sau orice bunuri pentru forţele armate.

Schimbul de bunuri reprezentând echipamente (bunuri) militare între statele membre UE face obiectul raportării Intrastat, raportare supusă regulilor generale.

3.2.11 Deşeuri

În cazul deşeurilor, se aplică normele standard pentru înregistrarea tranzacţiilor comerciale. Produsele reziduale se încadrează în sfera de aplicare a comerţului intra-UE cu bunuri se înregistrează ca tranzacţii de bunuri la trecerea frontierei. Comerţul transfrontalier cu deşeuri poate fi grupat în următoarele categorii:

- Cumpărarea / vânzarea deşeurilor valoroase: aceasta este o tranzacţie comercială între două entităţi care este considerată o tranzacţie de cumpărare / vânzare în scopuri fiscale. În sistemul Intrastat aceasta trebuie declarată ca o achiziţie obişnuită (natura tranzacţiei 1.1). Exemplu: achiziţionarea / vânzarea de resturi de fonta (NC 72041000).
- Prelucrarea deşeurilor valoroase. În acest caz, proprietarul deşeurilor valoroase comandă unui procesator să extragă materiale valoroase din deşeuri şi să returneze ulterior aceste materiale recuperate. În sistemul Intrastat, acest lucru trebuie raportat ca prelucrare (cod 4.1/5.1). Exemplu: prelucrarea catalizatorilor consumaţi (NC 84213935).
- Eliminarea deşeurilor. O companie exportă deşeuri pentru eliminare contra cost, adică compania plăteşte pentru serviciile de eliminare a deşeurilor exportate. În acest caz, nu are nicio importanţă dacă deşeurile conţin materiale valoroase care pot fi potenţial recuperate. În sistemul Intrastat acestea trebuie raportate cu natura tranzacţiei 9.9, greutatea reală şi valoare 1. Exemplu: eliminarea deşeurilor chimice lichide (NC 38256900).

Deşeurile şi resturile ar trebui să fie înregistrate şi clasificate la rubrica corespunzătoare bunurilor, ori de câte ori este alocat un cod NC special pentru deşeuri (de ex. NC 760200

- Deșeuri și resturi de aluminiu, NC 5103 - Deșeuri de păr de animale, NC 38251000 - Deșeuri municipale etc.). Cu toate acestea, dacă nu există coduri NC specifice alocate anumitor deșeuri, se vor utiliza regulile generale pentru interpretarea NC.

Dacă deșeurile nu au valoare de piață și transportul acestora constituie un serviciu, iar exportatorul plătește pentru eliminarea deșeurilor (valoarea deșeurilor ar putea fi negativă), atunci din motive practice valoarea negativă va fi ajustată la 1 (o) unitate de valoare.

3.2.12 Livrări parțiale

Livrările parțiale se referă la expedierile de bunuri cărora le este alocat un singur cod, în general aparate și dispozitive livrate și pe cât posibil facturate în câteva etape, din motive cum ar fi de exemplu cele legate de tehnologia de transport.

Livrările parțiale sunt declarate în perioada de referință în care bunurile au fost introduse sau expediate în / din România, indiferent de momentul facturării.

Valoarea declarată va fi valoarea bunurilor introduse / expediate în perioada de referință iar codul de natura tranzacției este 1.1.

3.2.13 Software și licențe

Software-ul și licențele se raportează sub codul NC al suportului de informații.

Pentru Intrastat următoarele vor fi raportate:

- suporturile de informații care conțin software, jocuri sau muzică produse în masă pentru uz general.

Termenul *”uz general sau comercial”* se referă la produse (de exemplu CD-ROM-uri) ce conțin stocat software-ul pentru computer (de ex. sistemul de operare) și / sau datele disponibile public oricărui utilizator care pot fi cumpărate *”off-the-shelf”* de la furnizor. Aceste elemente sunt de obicei produse într-o formă standard pentru a efectua aceleași aplicații sau funcții și pot fi livrate cu un manual și licență software. Aceste mărfuri trebuie să fie înregistrate sub codul NC al suportului de informații.

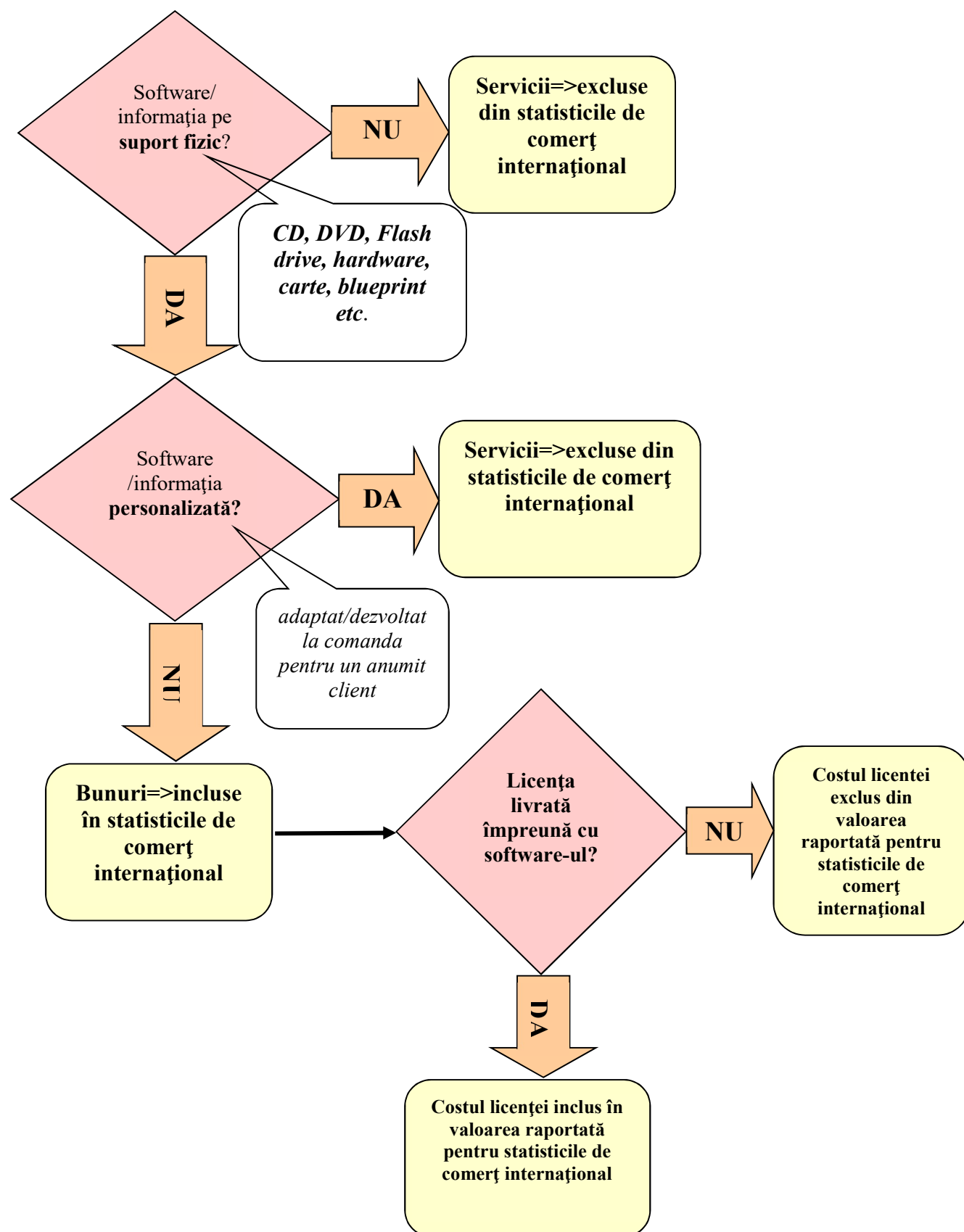
- Hardware vândut împreună cu software și licențele de software: de exemplu achiziționarea unui PC echipat cu software și licențe. În acest caz, se va raporta valoarea totală a bunurilor (hardware + suport/software/licențe software) sub codul NC al hardware-ului.

- Livrările/achizițiile ulterioare de update-uri pentru un software de uz general: de exemplu, update pentru un software în situația în care costul pentru update nu a fost inclus în factura care a însoțit software-ul în momentul achiziționării / vânzării, se vor raporta la Intrastat numai dacă acestea sunt însoțite de o mișcare fizică a unui bun (de exemplu livrarea pe un CD).

Următoarele tipuri de software și mediu informatic *nu trebuie raportate* pentru Intrastat:

- Dispozitive de stocare (CD, DVD, USB etc) ce stochează software și / sau date realizate la comandă;
- Exporturile / importurile intra-UE adiționale de update-uri pentru un software de uz general: de exemplu, update-ul unui software în situația în care costul pentru update a fost deja inclus în factura care a însoțit software-ul în momentul achiziționării / vânzării, nu se vor raporta la Intrastat;

- Dispozitive audio și video conținând înregistrări originale tip master, destinate multiplicării;
- Exporturile / importurile intra-UE de software care nu sunt însoțite de o mișcare fizică a bunurilor: de exemplu achiziționarea / livrarea de licențe adiționale care se referă la un software achiziționat / livrat anterior și care nu sunt însoțite de o mișcare fizică de bunuri, livrarea de software prin Internet sau primirea acestora pe e-mail, nu se vor raporta la Intrastat;
- Exporturile / importurile intra-UE de software împreună cu un contract de mentenanță: serviciile de mentenanță nu vor fi raportate dacă ele fac obiectul unui contract și sunt evidențiate individual pe factură.
- Software la cererea clientului etc. Suporturile de informații personalizate (cum ar fi dispozitive de stocare) care conțin software sau alte informații personalizate realizate la comandă pentru un anumit client sunt excluse din statisticile de comerț internațional cu bunuri, dar sunt înregistrate ca servicii. Software personalizat se referă la software-ul care este dezvoltat la comandă pentru un anumit client și realizat pentru cerințe speciale, fie ca programe unice sau adaptări la programe standard. Alte informații personalizate includ planuri personalizate, audio și video conținând înregistrări originale ("benzi master"), proiectele autorilor de cărți și schimburile de date și conturi între companii.
- Aplicațiile software descărcate de pe Internet sau primite pe e-mail contra cost intră în sfera serviciilor și nu trebuie raportate pentru Intrastat (e-commerce, e-market). Această excludere se aplică atât pentru software-ul produs în serie, cât și pentru software-ul personalizat dezvoltat special pentru un anumit client. Același lucru este valabil și pentru cărțile electronice descărcate de un client sau primite prin e-mail.

4 Comerț triunghiular și tranzacții în lanț

În comerțul triunghiular sunt implicate 3 părți: expeditorul / vânzătorul inițial, operatorul economic intermediar și destinatarul / cumpărătorul final. Bunurile pleacă direct de la vânzătorul inițial către cumpărătorul final. În comerțul triunghiular există numeroase situații în care o tranzacție este realizată cu implicarea a trei operatori economici în două sau chiar trei țări, existând posibilitatea ca una din ele să nu fie stat membru UE.

Prin urmare există multe variante, care sunt o combinație a cazurilor prezentate mai jos.

Indiferent de aranjamentele financiare și de facturare ce au loc în astfel de situații, în cazul în care în tranzacție sunt implicați operatori economici din trei sau mai multe țări, *declarația Intrastat trebuie întocmită în conformitate cu mișcarea fizică a bunurilor*. În cazul în care bunurile nu intră sau nu părăsesc fizic România, nu se va depune declarație Intrastat pentru aceste tranzacții, ci în statul membru UE de export sau import. Prin urmare, fără a ține seama de modul în care este organizată transmiterea sau plata facturii, în raportarea Intrastat va fi cuprins numai fluxul efectiv al bunurilor. Dacă un bun nu a intrat sau părăsit teritoriul unui stat membru UE, acesta nu va fi raportat în respectivul stat membru pentru sistemul Intrastat.

Pentru diagramele din această secțiune, sunt utilizate următoarele litere și săgeți:

A, B, C: 3 state membre UE diferite

X: țară ce nu aparține UE (ex. SUA)

A1, A2, B1, B2, C1, C2, ...: operatori economici din A, B, C, ..

X1, X2 : operatori economici din țara X

	Mișcările bunurilor
	Mișcările facturii
	Operatorul economic

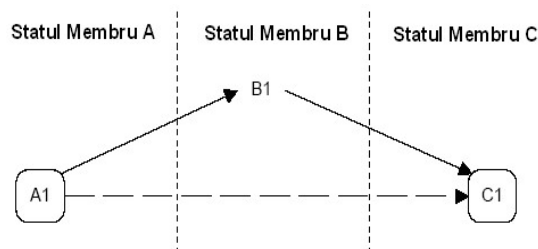
4.1 Comerț triunghiular între statele membre UE

Comerțul triunghiular cu trei state membre UE este cunoscut drept comerț triunghiular „real”.

 Exemplu– Comerț triunghiular (3 state membre UE)

Un operator economic în statul membru B (B1) cumpără bunuri de la A1 în statul membru A și le vinde către C1 în statul membru C. Factura pleacă de la A1 către B1 și de la B1 către C1. Bunurile pleacă direct de la A1 către C1. Operatorul economic A1 din statul membru A transmite pentru această expediție o declarație Intrastat. Țara de destinație este statul membru C. Operatorul economic A1 trebuie să transmită o declarație Intrastat pentru exporturile Intra-UE din statul membru A, iar operatorul economic C1, pentru importurile intra-UE în statul membru C. Operatorul economic B1 nu trebuie să

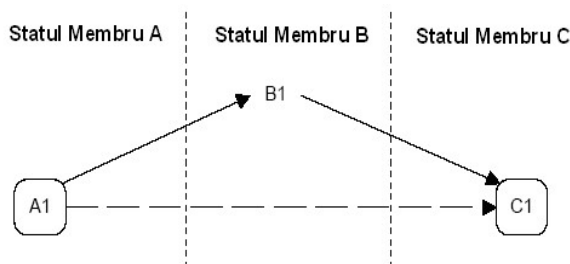
raporteze pentru Intrastat această tranzacție de bunuri în statul membru B, din moment ce bunurile nu au trecut niciodată prin B.

Situație fără identificare pentru scopuri TVA: aplicarea regulii de simplificare pentru comerțul triunghiular (transportul în relația A1-B1).

Exemplu

Un operator economic în statul membru B (B1) cumpără bunuri de la A1 în statul membru A și le vinde către C1 în statul membru C. Factura pleacă de la A1 către B1 și de la B1 către C1. Bunurile pleacă direct de la A1 către C1.

În acest caz, există o *declarație Intrastat* pentru mișcarea A1-C1: A1 în statul membru A trebuie să declare export intra-UE cu statul membru de destinație C, B1 în statul membru B nu are nimic de declarat (nu există mișcare a bunurilor) iar C1 în statul membru C trebuie să declare import intra-UE cu statul membru de expediție A.

Pentru *scopuri fiscale*, B1 va declara această tranzacție în declarația recapitulativă privind livrările/achizițiile intra-UE (formular 390 – VIES). Astfel poate fi explicată diferența între declarația de TVA și declarația Intrastat pentru B1. În acest caz, Intrastat va fi mai mic decât TVA pentru ambele fluxuri din B1.

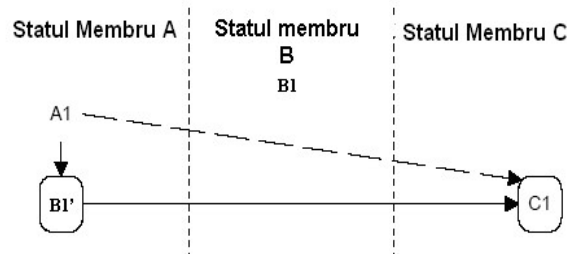
Situație cu identificare pentru scopuri TVA în statul membru de export/import intra-UE.

Înregistrarea pentru scopuri TVA se poate face direct sau numind un reprezentant fiscal. Operatorii economici ce nu fac parte din UE nu pot opta pentru înregistrarea directă pentru TVA.

Reprezentant fiscal / înregistrarea directă în scopuri de TVA în statul membru de expediție (transport în relația B1-C1)

Exemplu

Intermediarul în statul membru B (**B1**) numește un reprezentant fiscal în statul membru A sau se înregistrează direct pentru TVA. Vom numi reprezentantul fiscal sau persoana înregistrată direct pentru TVA, **B1'**. Factura pleacă de la **A1** către **B1'** în statul membru A care la rândul său, emite o factură către **C1** în statul membru C. Bunurile pleacă direct din **A1** către **C1**.

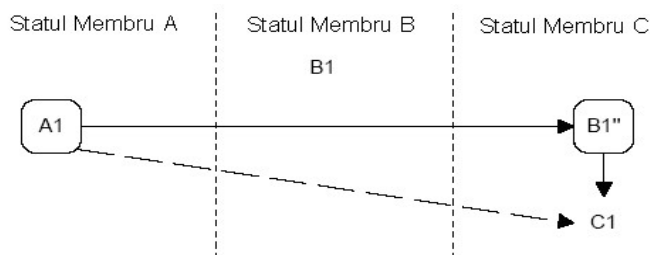

În acest caz, există o declarație Intrastat pentru mișcarea A1-C1: **A1** în statul membru A și **B1** în statul membru B nu au nimic de declarat, **B1'** în statul membru A trebuie să declare export intra-UE cu statul membru de destinație C, iar **C1** în statul membru C trebuie să declare importul intra-UE din statul membru de origine A.

Reprezentant fiscal / persoană înregistrată direct pentru TVA în statul membru de destinație (transport în relația A1-B1)

Exemplu

Intermediarul în statul membru B (**B1**) numește un reprezentant fiscal în statul membru C sau se înregistrează direct pentru TVA. Vom numi reprezentantul fiscal sau persoana înregistrată direct pentru TVA, **B1''**. Factura pleacă direct de la **A1** către **B1''** care apoi transmite o factură către **C1**. Oricum, bunurile pleacă direct din **A1** către **C1**.

În acest caz, există o declarație Intrastat pentru mișcarea A1-C1: **A1** în statul membru A trebuie să declare export intra-UE cu statul membru de destinație C, **B1** în statul membru B nu are nimic de declarat, **B1''** în statul membru C trebuie să declare import intra-UE cu statul membru de expediție A, iar **C1** în statul membru C nu are nimic de declarat.

4.2 Comerț triunghiular cu implicarea statelor terțe

Comerțul triunghiular poate afecta comparațiile comerțului intra-UE și extra-UE. Un exemplu ce ilustrează problema legată de mișcările indirecte în care sunt implicate țări

ce nu sunt membre UE este prezentat mai jos. Fenomenul descris este cunoscut drept efectul "Rotterdam".

Exemplu

Bunurile japoneze sunt importate în Europa; sunt puse în liberă circulație în Țările de Jos și apoi expediate către România (stat membru de consum). Pentru asemenea operație, vor avea loc următoarele înregistrări:

Pentru statistica comunitară sunt înregistrate trei operații:

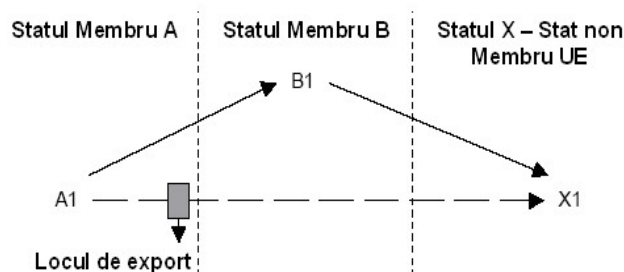
- Importul bunurilor originare din Japonia (cu Țările de Jos ca stat membru declarant, din moment ce declarația vamală este întocmită acolo);
- Export (intra-UE) din Țările de Jos în România;
- Import (intra-UE) în România.

În declarația Intrastat din România se va înregistra Japonia ca țară de origine și Țările de Jos ca țară de expediere.

Țara de destinație nu este un stat membru UE

Exemplu

Operatorul economic B1 în statul membru B cumpără bunuri de la operatorul economic A1 din statul membru A și le vinde către operatorul X1 într-un stat X ce nu este membru UE. Bunurile pleacă direct de la A1 către X1.

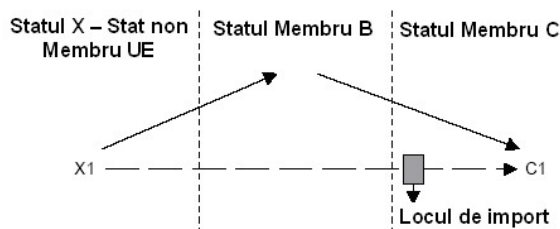
În acest caz, A1 acționează ca exportator. A1 trebuie să completeze o declarație vamală de export. Pentru B1 este suficient să primească o copie a acestui document. Nici B1, nici A1 nu trebuie să declare această mișcare de bunuri pentru Intrastat, chiar dacă există o factură emisă de A1 către B1.

În acest caz, nu trebuie completată nicio declarație Intrastat.

Țara de expediere nu este un stat membru UE

Exemplu

B1 în statul membru B cumpără bunuri de la operatorul X1 din statul non-membru UE, X și le vinde către C1 în statul membru C. Bunurile pleacă direct de la X1 către C1.

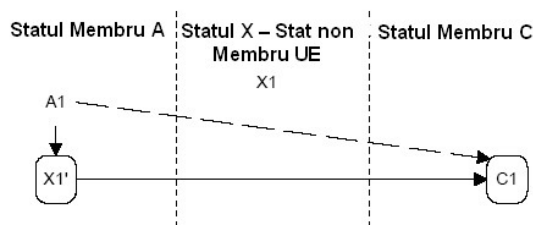
C1 este raportat drept destinatar la momentul importului și trebuie să completeze o declarație vamală de import. În acest caz este suficient pentru B1 să primească o copie a acestui document. Nici B1, nici C1 nu trebuie să declare aceste mișcări de bunuri pentru Intrastat, chiar dacă există o factură emisă de B1 către C1.

Țara intermediară este un stat non-membru UE

Exemplu

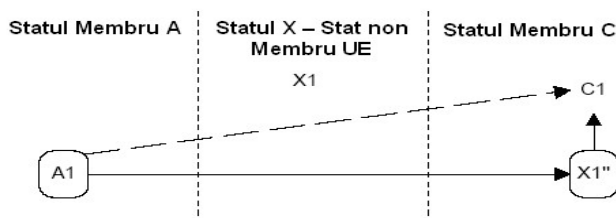
Țara operatorului intermediar (X) este un stat non-membru UE. Operatorul intermediar (X1) este obligat să aibă un reprezentant fiscal în statul membru de expediere a bunurilor (dacă transportul este o condiție a relației contractuale X1-C1) sau în statul membru de destinație a bunurilor (dacă transportul este o condiție a relației A1 - X1).

a) Situația în care reprezentantul fiscal este din statul membru A (= X1')

În acest caz, există o declarație Intrastat pentru mișcarea A1-C1: A1 nu are nimic de declarat, X1' trebuie să declare export intra-UE cu statul membru de destinație C, iar C1 trebuie să declare import intra-UE cu statul membru de origine A.

b) Situația în care reprezentantul fiscal este din statul membru C (= X1'')

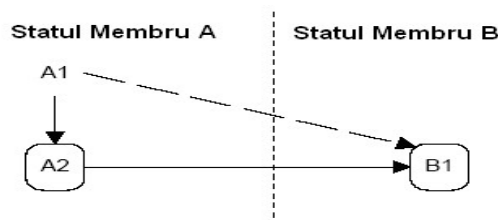
În acest caz, există o declarație Intrastat pentru mișcarea A1-C1: A1 în statul membru A trebuie să declare export intra-UE cu statul membru C, X1'' trebuie să declare import intra-UE cu statul membru de expediere A, în timp ce operatorul C1 în statul membru C nu are nimic de declarat.

4.3 Tranzacții în lanț între statele membre UE

Cu mișcarea bunurilor între două state membre

Cazul 1:

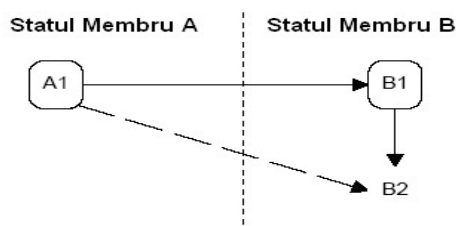
A2 cumpără bunuri de la A1 în statul membru A. A2 vinde aceste bunuri către B1 în statul membru B. Bunurile pleacă direct de la A1 către B1.

În acest caz, există o declarație Intrastat pentru mișcarea A1-B1: A1 în statul membru A nu trebuie să declare nimic pentru Intrastat, A2 în statul membru A trebuie să declare expediție cu statul membru de destinație B, în timp ce B1 în statul membru B trebuie să declare import intra-UE cu statul membru de expediție A.

Cazul 2:

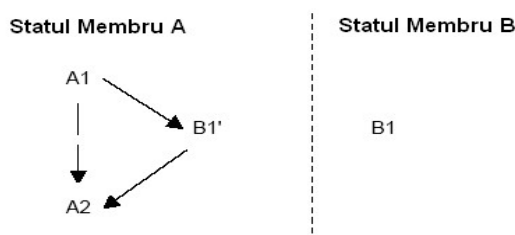
B1 cumpără bunuri de la A1 în statul membru A. B1 vinde aceste bunuri către B2 în statul membru B. Bunurile pleacă direct de la A1 către B2.

În acest caz, există o declarație Intrastat pentru mișcarea A1-B2: A1 în statul membru A trebuie să declare export intra-UE cu statul membru de destinație B, B1 în statul membru B trebuie să declare import intra-UE cu statul membru de expediție A, în timp ce B2 în statul membru B nu are nimic de declarat.

Fără mișcare de bunuri între două state membre

A1 în statul membru A vinde bunuri către B1 în statul membru B. B1 vinde aceste bunuri către A2 în statul membru A. Bunurile sunt trimise direct de la A1 către A2. Intermediarul (B1) trebuie să se înregistreze pentru TVA în statul membru A. Vom numi reprezentantul fiscal sau persoana înregistrată direct pentru TVA în statul membru A, B1'. În acest caz, nu trebuie declarat nimic pentru Intrastat, deoarece bunurile nu au părăsit statul membru A.

În acest caz, nu se declară nimic pentru Intrastat.

5 Activitatea de prelucrare a bunurilor

5.1 Aspecte generale

Prelucrarea bunurilor reprezintă operațiuni (transformare, construire, asamblare, îmbunătățire, renovare, modificare etc.) desfășurate în scopul obținerii unui produs nou sau îmbunătățit în mod semnificativ. Aceste tranzacții sunt incluse în statisticile de comerț internațional.

Activitatea de prelucrare nu presupune inerent o recodificare conform NC pentru bunul supus prelucrării, însă dacă este necesară schimbarea codului în urma unei operațiuni efectuate asupra unui produs, respectiva operațiune este considerată prelucrare.

Diferența dintre „prelucrare” și „reparație” constă în faptul că reparația presupune „restaurarea” bunurilor la condiția și funcțiunile lor originale. Obiectivul operațiunilor de reparație este reprezentat de întreținerea bunurilor în starea lor de funcționare; aceste operațiuni pot fi de reconstruire, înlocuire sau îmbunătățire, însă nu presupun modificarea naturii bunurilor sub nicio formă.

Exemple:

Prelucrare

- Asamblare industrială de bunuri (utilizate pentru realizarea unui nou produs),
- Conservare (de ex. prin adaos de conservanți);
- Tratamente (de ex. împotriva paraziților);
- Amestecarea diferitelor bunuri de calități diferite în scopul obținerii unor bunuri de o nouă calitate;
- Îmbutelierea lichidelor (de ex. vinul din butoaie);
- Transformarea materialelor textile în produse (de ex. îmbrăcăminte, genți, perdele);
- Diluarea sau concentrarea lichidelor (de ex. sucurile de fructe);
- Prelucrare chimică a produselor farmaceutice, industriale;
- Asamblarea părților componente/subansamblurilor de nave și aeronave.

Reparație

- Simpla înlocuire a unei părți dintr-un produs reprezintă o operațiune de reparație. Pe de altă parte, dacă această operațiune are ca rezultat un produs îmbunătățit, va fi considerată o prelucrare.
- Repararea bunurilor deteriorate în timpul transportului;
- Revopsirea bunurilor va fi considerată o reparație. Însă, vopsirea bunurilor nevopsite inițial va fi tratată ca o prelucrare de bunuri.
- Încărcarea bateriilor.

Servicii

- Pentru aeronave, activitățile de întreținere tehnică desfășurate ca urmare a cerințelor legale (de ex. controale, înlocuiri periodice obligatorii);
- Activități de ascuțire, simpla măcinare, șlefuire sau tăiere;
- Activități de călcare, spălare, uscare, curățare;
- Activități de împachetare de bunuri și etichetare;
- Activități de sortare, strecurare, cântărire, divizare și filtrare a bunurilor.
- Activități de calibrare, testare, ajustare, reglare sau certificare de bunuri (de exemplu: avioane, mașini, aparate, vehicule).

Pentru sistemul Intrastat, vor fi declarate doar operațiunile de prelucrare; reparațiile de bunuri precum și serviciile prestate nu vor fi declarate.

Activitățile de prelucrare bilaterală a bunurilor presupun existența a doi operatori economici situați în două state membre distincte, respectiv operatorul economic care expediază bunuri în vederea prelucrării și operatorul economic care prelucrează respectivele bunuri. În acest caz, există o mișcare a bunurilor „*dus-întors*” (înainte de prelucrare și după prelucrare) între aceiași operatori economici și aceleași state membre.

Pentru a determina cine trebuie să întocmească declarația Intrastat pentru mișcările de bunuri în vederea prelucrării și/sau după prelucrarea acestora, în statele membre implicate în aceste tipuri de operațiuni, trebuie luate în considerare următoarele:

- Dacă proprietarul bunurilor lucrează cu un reprezentant fiscal sau este înregistrat direct pentru TVA în statul membru al operatorului economic care realizează activitatea de prelucrare (și care va emite factură pentru activitatea de prelucrare), reprezentantul fiscal sau persoana înregistrată direct pentru TVA raportează în declarația Intrastat toate mișcările încrucișate pentru bunurile prelucrate în statul membru al operatorului economic care realizează activitatea de prelucrare (*de exemplu - în locul operatorului economic care realizează activitatea de prelucrare care de fapt primește și/sau trimite bunurile*). De menționat faptul că pentru bunurile destinate prelucrării introduse/expediate din / în alt stat membru și bunurile rezultate după prelucrare introduse/expediate din / în alt stat membru, considerate din punct de vedere al Codului Fiscal ca achiziții/livrări intra-UE asimilate, vor fi declarate pentru Intrastat cu natura tranzacției 4.3, respectiv 5.3.
- Un operator economic care realizează activitate de prelucrare trebuie să declare pentru Intrastat numai mișcările bunurilor pentru care facturează această activitate către un operator economic din alt stat membru UE.

Nu toate mișcările bunurilor „*pentru*” și „*după*” prelucrarea bunurilor pot fi declarate cu codul de tranzacție 4 sau codul de tranzacție 5.

Pentru a utiliza codurile de tranzacție 4.1, 4.2, 5.1 și 5.2, trebuie îndeplinite următoarele 2 condiții:

1. Să nu existe un transfer intenționat al dreptului de proprietate între un operator economic din statul membru unde se face declararea și un operator economic din altă țară. Dacă există transfer de proprietate, se folosește codul de natura tranzacției 1.1 sau 1.2.
2. Să existe întotdeauna o introducere de bunuri, urmată de o expediție ulterioară către statul membru declarant (declararea acestor mișcări nu trebuie neapărat făcută de

același declarant Intrastat), caz în care se utilizează codurile de natura tranzacției 4.1 și 5.1. În cazul utilizării codurilor 4.2 și 5.2, după prelucrare bunurile sunt expediate către alt stat membru.

În cazul în care pentru o parte din materialele care urmează să fie prelucrate nu are loc transferul dreptului de proprietate, iar pentru o parte are loc transferul dreptului de proprietate, pentru sistemul Intrastat se va declara astfel:

- dacă valoarea materialelor furnizate de către beneficiarul bunurilor fără transferul dreptului de proprietate este *semnificativă*, tranzacția va fi tratată ca prelucrare sub contract și se va folosi natura tranzacției 4.1 sau 4.2 pentru materialele în vederea prelucrării și natura tranzacției 5.1 sau 5.2 pentru bunurile după prelucrare.
- dacă valoarea materialelor furnizate de către beneficiarul bunurilor fără transferul dreptului de proprietate este *neglijabilă*, tranzacția va fi tratată ca prelucrare în nume propriu și se va folosi pentru materialele în vederea prelucrării (cantitate neglijabilă) natura tranzacției 9.9 iar pentru bunurile obținute după prelucrare se va folosi natura tranzacției 1.1 (valoarea produsului obținut va conține valoarea tuturor materialelor prelucrate, inclusiv valoarea celor furnizate de către beneficiar).

Mai jos prezentăm câteva cazuri care pot apărea în cadrul operațiunilor de prelucrare:

Legenda graficelor

A, B, C, D: 4 state membre ale Uniunii Europene

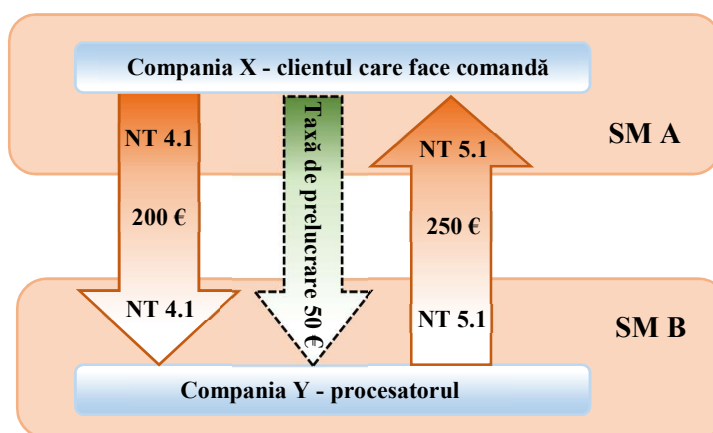
X, Y, Z, Z₁, Z₂, Z₃ – operatori economici din statele **A, B, C, D**

NT – natura tranzacției

	Fluxul financiar
	Fluxul fizic al bunurilor
	Fluxul intern al bunurilor

5.2 Cazul 1: Cazul standard de prelucrare sub contract

Exemplu: Compania X din statul membru A (clientul care face comanda și care deține dreptul de proprietate asupra bunurilor) trimite bunuri în valoare de 200 € în vederea prelucrării către compania Y din statul membru B (procesatorul). Compania X este proprietarul bunurilor. Compania Y percepe o taxă de prelucrare de 50 €. După prelucrare, bunurile vor fi retrimise către compania X, în statul membru A.

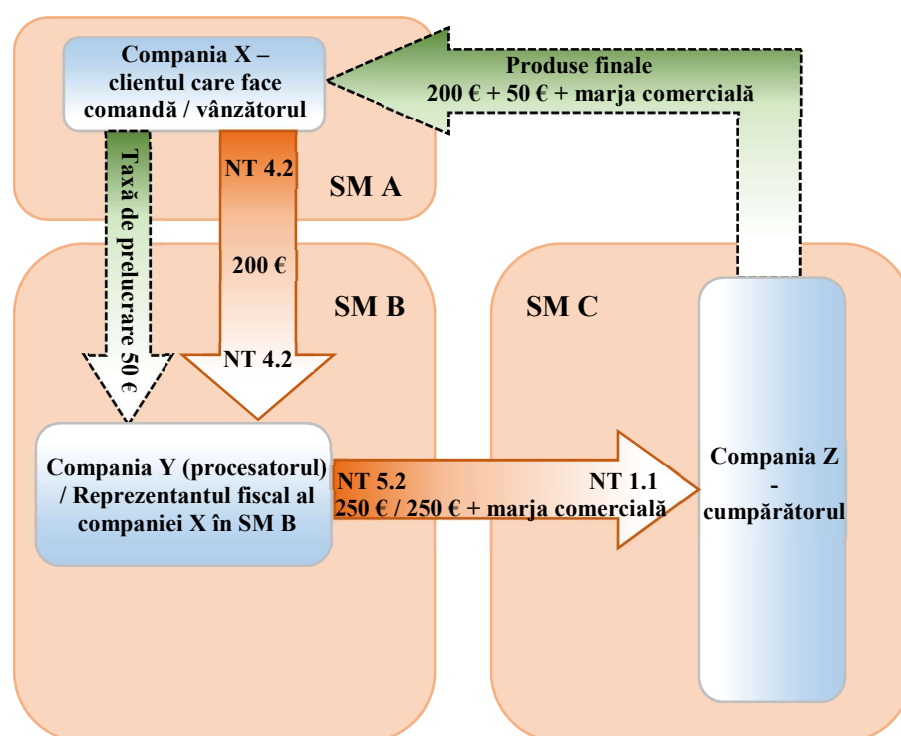
5.3 Cazul 2: Prelucrare cu vânzare ulterioară către alt stat membru

Exemplu: Compania X din statul membru A trimite bunuri în valoare de 200 € companiei Y din statul membru B în vederea prelucrării. Compania X deține dreptul de proprietate asupra bunurilor. Compania Y primește 50 € pentru activitatea prestată. Produsele finale sunt vândute de compania X companiei Z din statul membru C contra sumei de 300 €. Bunurile prelucrate sunt livrate direct de compania Y către compania Z.

Bunurile sunt supuse prelucrării în statul membru B. Procesatorul, rezident în statul membru B, nu este proprietar al bunurilor, deoarece nici compania X, nici compania înregistrată pentru TVA nu transferă dreptul de proprietate al bunurilor.

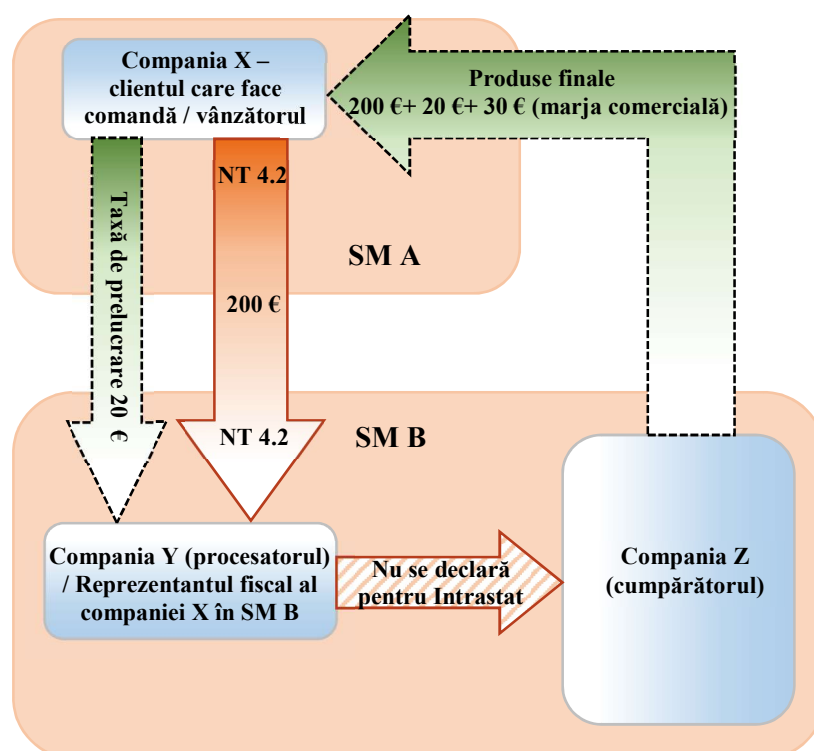
Bunurile prelucrate nu revin în statul membru de export inițial.

Compania X este obligată să se înregistreze în scopuri de TVA în statul membru B și să raporteze pentru Intrastat. Compania Y ar avea obligația de raportare doar dacă compania X nu ar fi înregistrată în scopuri de TVA în statul membru B. Tranzacția constituie transfer de bunuri, în sensul art. 17(1) din Directiva Consiliului 2006/112/CE și astfel este considerată livrare intra-UE din statul membru A către statul membru B, iar vânzarea ulterioară drept livrare intra-UE din statul membru B în statul membru C. În cazul în care compania Y are obligație în sistemul Intrastat în statul membru B pe fluxul de expediere va raporta valoarea totală ca sumă între valoarea bunurilor primite pentru prelucrare (200 €) și taxa de prelucrare (50 €). Dacă firma obligată să raporteze pe fluxul de expediere este reprezentantul fiscal al companiei X în statul membru B, valoarea raportată pentru Intrastat va fi suma dintre valoarea bunurilor primite pentru prelucrare (200 €), taxa de prelucrare (50 €) și marja comercială a companiei X.

5.4 Cazul 3: Prelucrare urmată de vânzare ulterioară în statul membru de prelucrare

Exemplu: Compania X din statul membru A trimite bunuri în valoare de 200 € către compania Y din statul membru B în vederea prelucrării. Compania Y percepe o taxă de 20 € pentru activitatea de prelucrare. Produsele obținute în urma prelucrării sunt vândute de compania X companiei Z din statul membru B contra sumei de 250 €. Bunurile prelucrate sunt livrate direct de compania Y către compania Z, adică bunurile sunt vândute în statul membru B – statul membru de prelucrare.

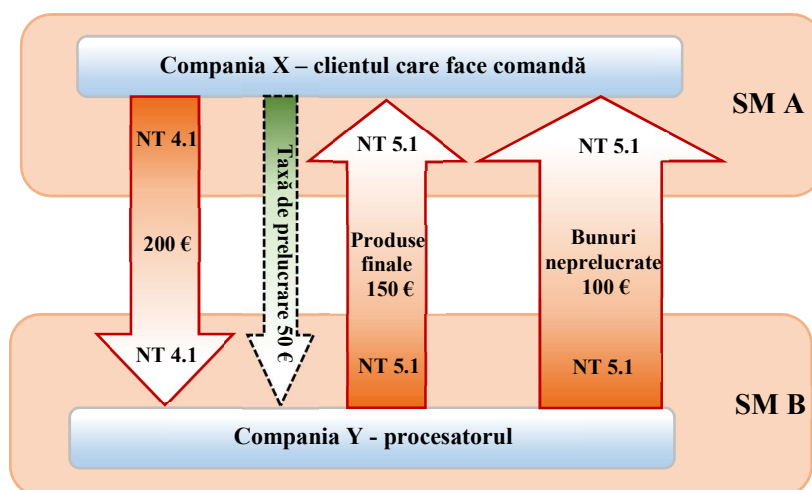

În acest caz, compania X este obligată să se înregistreze pentru TVA în statul membru B și, astfel, să raporteze pentru sistemul Intrastat; compania Y ar raporta numai dacă compania X nu ar fi înregistrată pentru TVA în statul membru B. Tranzacția este considerată transfer de bunuri și, prin urmare, ca export intra-UE din statul membru A către statul membru B și vânzarea ulterioară ca livrare „internă” de bunuri în statul membru B.

Compania X nu transferă dreptul de proprietate asupra bunurilor către procesatorul din statul membru B; mărfurile prelucrate nu revin în statul membru inițial de export.

5.5 Cazul 4: Returul bunurilor neprocesate

Exemplu: Compania X trimite bunuri în valoare de 200 € către compania Y din statul membru B, în vederea prelucrării. Compania X este cea care deține dreptul de proprietate asupra bunurilor. Compania Y primește 50 € pentru activitatea de prelucrare. O parte din bunuri este supusă prelucrării, în timp ce restul rămâne neprelucrată.

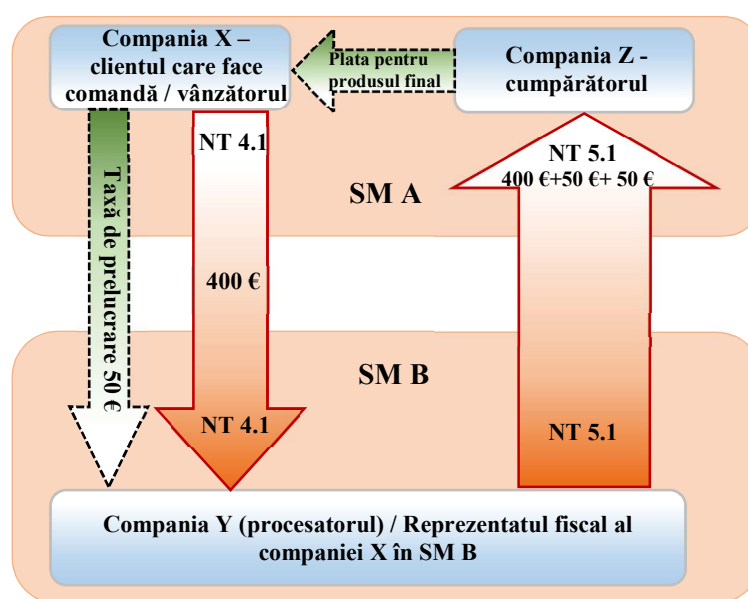

5.6 Cazul 5: Prelucrare cu vânzare ulterioară în statul membru de export

Exemplu: Compania X din statul membru A trimite bunuri în valoare de 400 € companiei Y din statul membru B în vederea prelucrării. Compania Y primește 50 € în schimbul activității prestate. Produsele finale sunt vândute de compania X companiei Z din statul membru A contra sumei de 500 €. Bunurile prelucrate sunt livrate de la compania Y direct companiei Z, deci bunurile se întorc după prelucrare în statul membru al exportului inițial.

Chiar și în acest caz, compania X este obligată să se înregistreze în scopuri de TVA în statul membru B, deoarece bunurile nu se reîntorc în cadrul companiei X. Compania Y ar raporta pentru Intrastat numai dacă compania X nu ar fi înregistrată pentru TVA în statul membru B. Tranzacția este considerată transfer de bunuri și implică export intra-UE din statul membru A către statul membru B.

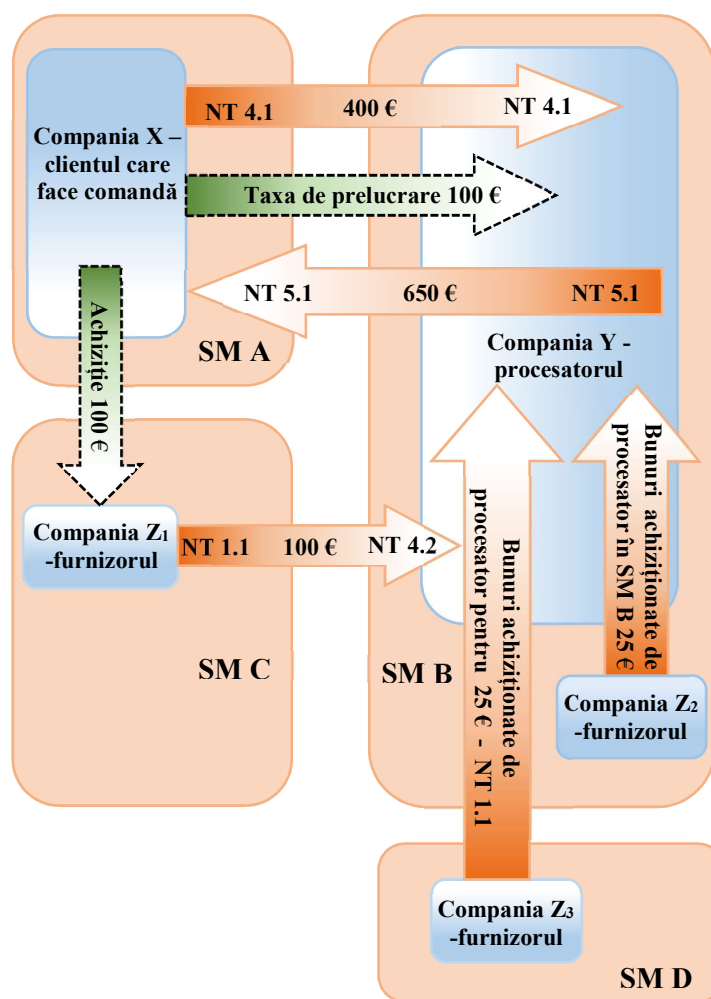
Livrarea de bunuri din statul membru B către statul membru A (compania Z) este considerată achiziție intra-UE. Ca urmare, compania Z este obligată să declare pentru Intrastat. Aceasta primește factura externă cu codul TVA al reprezentantului fiscal al companiei X în statul membru B.

Poate fi dificil de raportat corect codurile de natura tranzacției 4.1 și 4.2, deoarece în momentul importului este posibil să nu se cunoască destinația exactă a bunurilor după prelucrare. De asemenea, produsele finale pot avea mai multe destinații diferite. O parte din bunuri se poate întoarce în țara inițială de export, poate fi mutată în alte țări sau poate fi vândută în țara de prelucrare. Probleme similare pot apărea la momentul exportului după prelucrare (cod 5.1 și 5.2), ori de câte ori produsul final constă din materiale care provin din mai multe țări. Prin urmare, operatorii economici ar trebui să facă estimări adecvate pentru a determina codurile de natura tranzacției în funcție de ponderea diferitelor surse și destinații. Dacă în cazuri excepționale o astfel de estimare nu este posibilă, se recomandă aplicarea codurilor 4.2 și 5.2.

5.7 Cazul 6: Prelucrare sub contract cu mai mulți furnizori

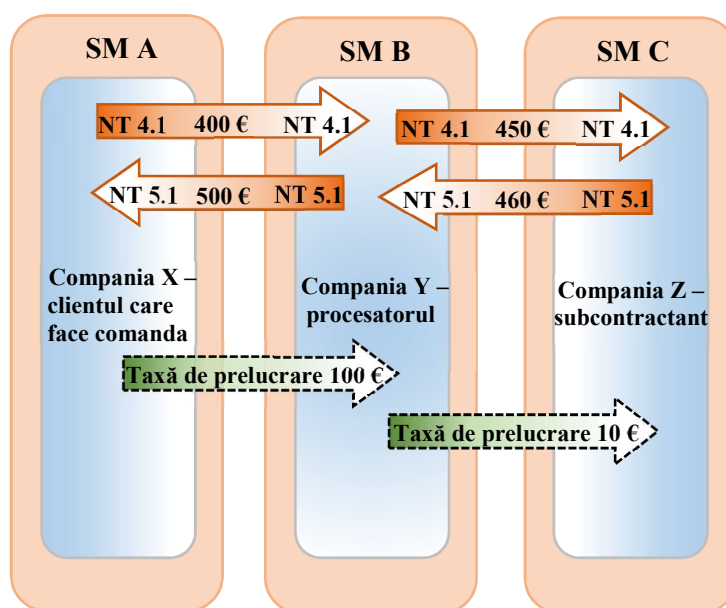
Exemplu: Compania X din statul membru A trimite bunuri în valoare de 400 € companiei Y din statul membru B în vederea prelucrării. În plus, compania X achiziționează bunuri în valoare de 100 € de la compania Z₁ din statul membru C, pe care le trimite direct companiei Y pentru a fi utilizate în procesul de prelucrare. Compania Y cumpără bunuri în valoare de 25 € de pe piața internă din statul membru B, dar și bunuri în valoare de 25 € din alt stat (stat membru D), necesare prelucrării. Bunurile prelucrate sunt trimise înapoi companiei X direct de la compania Y, deci bunurile se întorc în țara de export inițială.

5.8 Cazul 7: Prelucrare sub contract cu subcontractare ulterioară

Exemplu: Compania X din statul membru A trimite bunuri în valoare de 400 € către compania Y din statul membru B pentru prelucrare. Compania X este proprietarul bunurilor. Compania Y primește 100 € pentru lucrările efectuate. Compania Y subcontractează unei alte companii (Z) o parte din activitatea de prelucrare (compania Z în statul membru C). Taxa pentru prelucrarea subcontractată este de 10 €, care este plătită de compania Y către compania Z. Atunci când bunurile sunt expediate din statul membru B, valoarea lor este cu 50 € mai mare pentru că include valoarea prelucrării deja efectuate de compania Y. Bunurile revin în statul membru B după prelucrarea intermediară în statul membru C, pentru prelucrarea finală. Ulterior, compania Y livrează produsele finale companiei X.

Compania X nu transferă dreptul de proprietate asupra bunurilor către compania de prelucrare Y din statul membru B. Întrucât compania Y nu este proprietara bunurilor semiprelucrate nu poate transfera dreptul de proprietate acestora către compania Z – subcontractantul din statul membru C. Companiile Y și Z procesează bunurile în baza unui contract. Prelucrarea intermediară în statul membru C nu finalizează prelucrarea inițială începută în statul membru B.

5.9 Cazul 8: Prelucrare prin contract în mai multe state membre

Exemplu: Compania X din statul membru A trimite bunuri în valoare de 400 € companiei Y din statul membru B, în vederea prelucrării. Compania X deține dreptul de proprietate asupra bunurilor. Compania Y primește 100 € pentru activitatea desfășurată. Compania X încheie contract și cu compania Z din statul membru C în vederea unei prelucrări intermediare. Contravaloarea acestei operațiuni este de 10 € și este plătită de compania X companiei Z. Când bunurile sunt expediate din statul membru B, valoarea acestora reprezintă suma dintre valoarea bunurilor primite pentru prelucrare de la compania X (400 €) și valoarea operațiunii de prelucrare desfășurată până în acel moment de compania Y. Atunci când bunurile se întorc în statul membru B ulterior prelucrării intermediare din statul membru C, operațiunea de prelucrare continuă în statul membru B. Ulterior, compania Y livrează bunurile finale companiei X care nu transferă dreptul de proprietate asupra bunurilor companiilor Y și Z.

